Az izlandi Eyjafjallajökull vulkánnál járt a SEK oktatója

AVIVAT ACADEMIA

A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

2010 : 3 : május - június

AZ IZLANDI EYJAFJALLAJÖKULL VULKÁNT TANULMÁNYOZTA A SEK OKTATÓJA

fotó: Gadányi Péter
(Cikkünk a 18. oldalon)

TARTALOM

2 NULLA DIES SINE LINEA - interjú Prof. Dr. Mátyás Csabával

4 Neményi Miklós professzort az MTA levelező tagjává választották -

5 XXXIII. Óvári Tudományos Nap

6 Rangos elismerések a GEO oktatóinak

7 Prof. Dr. Faragó Sándor köteteit mutatták be a SEK-en

8 Olasz-magyar nyelvű táblát avattak az Isonzónál elesett magyar hősök emlékére

9 Történelmi zarándokúton az apáczais hallgatók

10 Kooperatív tanulás a Gejzírek földjén

11 Erasmus-ösztöndíjjal Svájcban

12 XI. Földmérő Találkozó Nagybányán

12 A GEO munkatársa a franciaországi ultrafutó világbajnokságon

13 A Magyar Műszaki Értelmiség Napja

13 Ómagyar est

14 Gyalogtúra a Madarak és Fák Napja alkalmából

14 Népmesemondó verseny a Benedek-karon

15 „Fantázia és szív" – elsőévesek bábjáték vizsgája

15 Bolondos búcsú a Benedek-kartól és Sopron városától

15 Sikeres volt az I. Szociálpedagógiai esetmegoldó verseny

15 2220 hosszt úsztak a Haldokló Teknősök

16 Képek, hangok, ízek, avagy Vajdasági nap a KTK-án

17 Kezdőtőke

17 Idegen nyelvi fórum a Bölcsészettudományi Karon

18 Az izlandi vulkánt tanulmányozta a SEK oktatója

19 Berzsenyi Rádió: születésnap és újabb DUE-díj

20 Bemutatjuk az NYME Szépe verseny győztesét és udvarhölgyeit

22 Hallgatói kiállítás a Föld Napja alkalmából

23 EdTWIN-projekttel az Európai Unió fővárosábanBrüsszel, 2010. május 3-4.

23 Könyves siker

23 Radnóti–díjat kapott Dr. Szita Szabolcs professzor

24 I. Turisztikai Olimpia

24 Amerikai vendégek látogattak a Benedek-karra

25 Egyre intenzívebb a Savaria Egyetemi Központ pályázati tevékenysége

26 Mexikói kapcsolat

26 Kínai kutató professzorok látogatása a GEO-n

26 Tisztújítás az NYME HÖK-ben

27 Monstre tavaszi hallgatói rendezvények a SEK-en: Kolinapok és Diáknapok

27 Sákovics Budapest után Bécset is bevette

28 Intézeti terepgyakorlat a Geoinformatikai Karon

28 Bécsi nyomdában jártak a sajtótechnikus hallgatók

28 Megalakult a Nyugat-magyarországi Mobilitás Iskolaszövetkezet

29 Párbeszéd a vidékért

29 Elsősök kutatták a munkaerő-piaci lehetőségeket

30 Szakmai napot tartottak a sporttudományról az MNSK-án

31 A szőlők és a bor középkori adóztatása

32 Gasztronómiai siker az Apáczai-karon

32 Konfitált bárány comb puliszkafelfújttal és sült zöldségekkel

32 Tárcsán sült nyúlfalatok kölessel és gyümölcsökkel házasítva

Vivat Academia

A Nyugat-magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár
Savaria Egyetemi Központ - Szombathely

VIII. évfolyam, 3. szám
2010. május - június

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth András, tothandras@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, bv@geo.info.hu (GEO)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, jborbely@ktk.nyme.hu (KTK)
Csiha Tünde Noémi (Kommunikációs Iroda)
Kleinhappel Miklós (SEK)
Nagy Mónika nagymonika@atif.hu (AK)
Mészáros Ágnes (KTK)
Takács Judit takacs.judit@bepf.hu (BPFK)
Dr.Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
Dr. Vincze Judit vinczej@mtk.nyme.hu (MÉK)
fotók: Petyus András

Címlapfotó: Gadányi Péter
A szerkesztőség címe: 9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.:99/518-683; 518-365
e-mail: vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
Levilágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető
Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-magyarországi Egyetem

Az online kiadás internetcíme: http://vaonline.nyme.hu/

NULLA DIES SINE LINEA

Mátyás Csabát, a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának egyetemi tanárát, az terén folytatott nemzetközi szinten is kimagasló kutatási tevékenységéért és eredményeiért - az elnök előterjesztése alapján - rendes tagjává választotta az MTA közgyűlése. A Vivat Academia szerkesztősége őszinte nagyrabecsülését, örömét és büszkeségét kifejezve köszönti a professzor urat.

Mátyás Csaba professzort a tudomány iránti elkötelezettség, a tudomány nagy kérdéseinek felismerése, a véleményalkotás szabadsága, a fegyelmezett, módszeres gondolkodás, az önmagát sem kímélő kritikai szellem, a tekintély-elv elutasítása jellemzi. Évtizedek óta él az alkotás lázában, vallja, hogy „nulla dies sine linea" („egyetlen nap se teljen el vonás, azaz munka nélkül"). Az önként vállalt intenzív munka örömét megosztva a fiatal munkatársaival, nyitottságra és toleranciára neveli őket, igazi kutatási műhelyt teremtve maga körül. Most, amikor a magyar „hallhatatlanok" választásukkal helyet biztosítottak neki a magyar tudomány Parnasszusán, alkalom kínálkozik arra, hogy szakmai hitvallását, erkölcsi elveit és gondolatait megossza az olvasókkal. Néhány kérdésemre adott válasza rövid pályarajz, mely az értelem és a lélek hídja lehet tanár és tanítvány között.

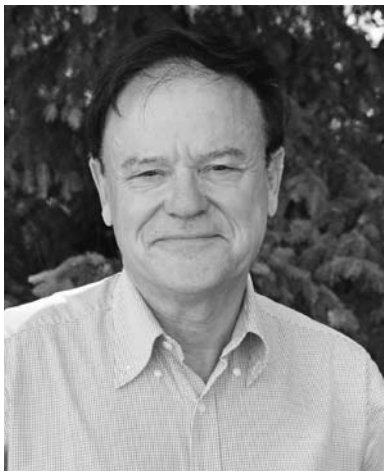

Prof. Dr. Mátyás Csaba

- Professzor úr! Milyen tudati és lelki folyamatokon megy át egy ember, amíg ráébred arra, hogy a tudományok művelésének akarja szentelni az életét? Mennyi ebben a tudatos tervezés és vállalás és mennyi benne a véletlen?

- Csak irigyelni tudom azokat, akiknek olyan szerencsésen alakult az életük, hogy egy meghatározó élményt követően tudományos ambícióikat töretlenül kiélhették, netán egész életükben egy témán dolgoztak, akár egyetlen munkahelyen. Sokan gondolhatják, akik ismerik Mátyás Vilmos nevét, hogy édesapám, aki a tölgyek kutatása által vált ismertté, befolyásolta pályaválasztásomat. A látszat azonban csal, mert látván a kutatói pályával járó bonyodalmakat, egészen más területen próbáltam szerencsét. Véletlenek sora vezetett egy budapesti gyakornoki állásból az Erdészeti Tudományos Intézet sárvári kísérleti állomására. Szerencsés véletlen volt az is, hogy mindez egy olyan korszakban történt, amely minden politikai gyötrelem mellett nyugodt munkakörülményeket biztosított. Hogy ez milyen nagy dolog volt, azt csak a jelenlegi helyzet fényében tudom értékelni.

A döntés próbatétele, vagyis hogy amit elkezdtem, az elcserélhető-e mással, és hogy érdemes-e minden nehézség dacára kitartani, későbbi évtizedekben ért utol. Legalább négyszer kerültem olyan választ elé, amikor választanom kellett. Ma visszatekintve úgy látom, hogy ezek a próbatételek elhatározásomban megerősítettek, és tudatosították bennem a küldetést, és azt az adósságot, amivel annak a közösségnek tartozom, amelyben születtem, és amely ebbe a pozícióba emelt.

- Hogyan emlékezel elődeidre, akiknek jellemed, szemléleted alakulását, tudomá-nyterületed alapvetését és fejlődését köszönheted? Példák, minták képezték-e a felismerés zálogát, vagy az valahonnan az ismeretlen szellemi affinitások tartományából való?

- Pályámon sokan segítettek, sajnos javarészük már nincs életben. Többségük látható azon a csoportképen, amely Erdészeti genetika könyvem belső címoldalán szerepel. Valamennyiük közül a legtöbbet Bánó Istvántól, a szombathelyi Kámoni Arborétum és Fenyő Nemesítő Állomás vezetőjétől kaptam. Keményen dolgozó, egyenes és végtelenül puritán egyéniség volt. Maga-választotta arborétumi remeteségbe húzódott vissza az általa mélységesen megvetett politikai rendszer elől (ő volt az első, aki '56-nak titokban emléket állított, amely előtt Sólyom László is tisztelgett!), és elítélte az akkor szokásos, politikai színezetű hurrá-optimizmust a közéletben és a tudományban egyaránt. Szelíd, de találó humora néhány „gyöngyszemét" az Erdész élet – erdész lélek c. anekdota-kötetben (2008) örökítettem meg. Bánó István volt az, aki észrevette, hogy a 70-es évek izoláltságában mennyire hiányzik a fiatal kutatóknak az alkotó eszmecsere, a tudományos vita, és a maga módján próbálta ezt pótolni. Akkoriban PhD képzés nem létezett, és tudományos fokozatot csak engedéllyel, idősebb korban lehetett szerezni. Tudományos irodalomhoz alig fértünk hozzá, nyugati tanulmányutakhoz pedig csak igen kivételesen lehetett hozzájutni (ebben nyelvtudásom révén szerencsés voltam).

Tőle tanultam meg, hogy együttműködéssel, nyitottsággal, az eredmények megosztásával többet lehet elérni, mint féltékeny titkolódzással. És ami az én szakterületemen egyáltalán nem közömbös: csak így lehet biztosítani a hosszú távon végzett megfigyelések kontinuitását, még akkor is, ha időközben a célkitűzések változnak. Szerencsésnek mondhatom magam azért, mert ezt a nyitottságot alkalmazva látom, hogy elképzeléseim tovább élnek bel- és külföldön egyaránt. Természetesnek tartom, ha elgondolásaim folytatása más irányokba vezet, ezt inkább gazdagodásnak, mint vereségnek könyvelem el.

- Kossuth Lajos 1876-ban a Természettudományi Társulatnak Torinóból küldött levelében azt írta: „Nagyon keveset tudok. De e kevéssel is többet találtam, mint amennyit keresék. Csak vigasztalást kerestem, de lelki kincset is találtam, melynek becsével semmi sem mérkőzhetik". Mi a Te véleményed a tudásról? Mi a véleményed Feleki László aforizmájáról: „a tudós még abban sem hisz, amit tud"?

- A tudásról szép számmal vannak aforizmák. A legutóbbi OTDK-konferencián én egy zen-buddhistáktól származó intelemmel fordultam a hallgatókhoz, mely szerint „tudásotok tökéletlen, és jórészt haszontalan. Az egyetlen tökéletes dolog tehát a nemtudásotok – bármit tudtok, tudhatnátok jobban is. Amit viszont nem tudtok, azt hibátlanul nem tudjátok. Vagyis: tökéletes a nemtudásotok. De azért ne bízzátok el magatokat!" Komolyra fordítva a szót, alig hiszem, hogy fiatalon ennek a problémának a valóságos komolyságát és mélységét fel lehet fogni. A tudás korlátainak felismerése az idősebbek privilégiuma. Nem arról van szó, hogy befogadóképességünk gyengül (sajnos ezzel is meg kell barátkozni). Rá kell jöjjél, hogy megközelítési módtól függetlenül a természeti törvényeknek, jelenségeknek csak egy részét vagy képes megismerni, a többi homályban marad. Engem szíven ütött, amikor néhány éve felismertem, hogy a populáció-biológiában is ugyanúgy érvényes a határozatlansági törvény, mint ahogy azt Heisenberg a fizikában megfogalmazta! (Nem tudom, hogy a biológiában ez másnak feltünt-e már?) Ez persze korántsem jelenti azt, hogy nem hiszek a tudományban – ami egyébként manapság sikk – viszont nem is gondolom, hogy tudásunk bármely tárgyban végleges len-

ne. A párbeszéd, amelyet a természet világával folytatunk (beleértve ebbe az emberi társadalmat is) befejezhetetlen és lezárhatatlan, végleges igazságok nincsenek.

- A tudományos munka legsajátabb jellemzője, sine qua non-ja, hogy nemzetközi. Eötvös Loránd 1902-ben, Bolyai János születésének centenáriumán azt mondta: „… csak az az igazi tudomány, amely világra szól; s ezért, ha igazi tudósok és - amint kell - jó magyarok akarunk lenni, úgy a tudomány zászlóját olyan magasra kell emelnünk, hogy azt határainkon túl is meglássák, és megadhassák neki az illő tiszteletet". Mi a véleményed a tudomány nemzetközi vérkeringésébe kapcsolódás esélyeiről?

- Nem sokat tartok a nemzeti hovatartozást önmagában értékként kezelő mai szerencselovagokról, és ez különösen így van a tudományban: a nemzeti specifikumok, a „hungaricumok" köre nagyon szűk, oda kevesen illenek. Amikor a tudományos hungaricum szót hallom, mindig arra gondolok, hogy vajon milyen hiányosságot próbál az illető ezzel elfedni? Kétségtelen, hogy vannak olyan kérdések, amelyek számunkra különösen fontosak, másoknak kevésbé. Azonban ezekben az esetekben is meg kell találni a specifikusban az általánost, ami a problémát generális, nemzetközi tudományos szintre emeli. Ezáltal saját problémáink megoldásához nyerhetünk értékes szövetségeseket.

A nemzetközi tudomány szédítő iramával lépést tartani azonban csak élenjáró tudományos munkával lehet. Ha azt mondom, élenjáró, nem Magyarországra, de még csak nem is Európára gondolok – egyes-egyedül a világgal mérhetjük magunkat. A nagy kérdés az, hogy hogyan oldható meg ez a feladat a jelenlegi világversenyben, amikor még Európa élvonala is leszakadni látszik, és amikor egyetemünk – perifériális helyzete és speciális profilja okán – még országos összehasonlításban sem tölt be kiemelkedő szerepet. Válaszom az, hogy éppen a jelenkori tudományos világ hiányosságai kínálnak fel olyan lehetőségeket, amelyek kedvezőtlen adottságok mellett is (vagy éppen ezért!) esélyt adnak az „élenjáró" munkára. Mik ezek a hiányosságok? A hosszabb időtávlatban való gondolkodás hiánya; a szélsőséges specializáció miatt a tudományterületek közötti kommunikáció hiánya; valamint a modellezés, a virtuális világ túltengése a reáliákkal szemben: a gyakorlat, az empíria sorvadása.

A magam példáját hoznám fel illusztrációképpen. A klímaváltozással kapcsolatban Magyarország erdei ökoszisztémái különlegesen veszélyeztetettek amiatt, mert sík területen találkozik a zárt erdők öve az erdősztyep klímával. Ez a probléma ebben a formában sem Nyugat-Európában, sem a Földközi tenger térségében nem merül fel. Az, hogy sikerült kimutatni, hogy a kérdésnek nemzetközi, sőt globális kapcsolódásai vannak, nemzetközi érdeklődést váltott ki, és lehetővé tette, hogy a múlt hónapban megjelenhetett a Nature folyóiratban erről egy cikkem. Ez a lap a nemzetközi tudományos élet két messze legrangosabb lapja közül az egyik, és a cikk nemcsak a problémára hívta fel a figyelmet, hanem a hazai evolúciós ökológiai kutatásra, a Nyugat-Magyarországi Egyetemre is: tudtommal ez az első cikk egyetemünkről, amely abban a folyóiratban megjelenhetett.

Ha van nemzetközileg elismert kutatás, akkor szívesen jönnek a kutatócsoportok, nemzetközi szervezetek is. Az elmúlt időszakban munkacsoportunk már-már utazási irodává kezd alakulni: számos nemzetközi konferenciát, workshopot rendeztünk, többek között a NASA, a FAO, a IUFRO, az EUFORGEN és EU-s projektek kerestek meg. Ezek is hozzájárulnak ahhoz, hogy Sopron neve legalább olyan jól csengjen majd a tudományban, mint egykoron Selmecbányáé – én ezt tartom a selmeci hagyomány ápolásának!

- Korunkban sok tudományterületen diadalútját járja a rövidtávú haszonszerzés, divatját múlta a távlatos gondolkodás. Más területek, mint a természet- és a klímavédelem ezzel szemben a jövőt óvják a ma értékeinek megőrzésével, a káros folyamatok csökkentésével, megakadályozásával. Hogyan látod, szabad-e megcsalnunk elődeink, a holtak reménységét?

- Minden sötét jóslat dacára reményt és bizalmat éppen a természet-tudományokkal való kitartó foglalatoskodás kínál, azzal, hogy határtalan alázatra és tiszteletre tanít. A természeti folyamatok iránti alázatra int a dinamikus folyamatok elképzelhetetlen mértékű összetettsége, az emberi ésszel alig felfogható tér- és időlépték, kicsiben és nagyban egyaránt. Hogyan viszonyuljon ehhez a természeti jelenségeket megismerni igyekvő ember, a kutató és az oktató? Álljanak itt a nagy fizikus, Max Planck szavai, aki a 20. század egyik legkiemelkedőbb tudósa és gondolkodója volt.

„A legfőbb jó, amelyet a világ semmiféle hatalma nem rabolhat el tőlünk, és ami bármi másnál tartósabban boldoggá tud tenni minket, a tiszta szándék, amely a lelkiismeretes kötelességteljesítésben jut kifejezésre. És akinek osztályrészül jutott, hogy az egzakt tudomány felépítésén munkálkodhat, az megelégedést és belső boldogságot fog találni abban a tudatban, hogy a kikutathatót kikutatta, a kifürkészhetetlent pedig nyugodtan tiszteli."

- Az olvasók valószínű szívesen megismernék egy akadémikus életének emberi dimenzióit is. Mit tartasz fontosnak és érdekesnek eddigi életedből, ami elsősorban nem az oktatói-, tudósi elhivatottságodból fakad?

- A kor előrehaladásával az ember egyre többet foglalkozik az életben betöltött szerepével, az élet céljával vagy az örökös változás elfogadásával. Biztosan paradoxonnak vagy nagyképűségnek hat, hogy az interjú indokát, az akadémikussá választást bizonyos vonatkozásban terhesnek, és kevéssé korszerűnek találom. A tudományban a tekintélyelvűséggel nemcsak nekem voltak rossz tapasztalataim, és ezért – ezt jól figyelted meg – a tekintélyt gyanakodva és kételkedve figyelem, ha tudományos igazságot akarnak általa deklarálni. Kicsit komikus, hogy most én kerültem ilyen pozícióba. Másrészt persze értem, hogy az akadémiai tagság a kiválóságra törekvés, mint követendő példa felmutatása, de valószínű nem árt arra figyelni, hogy az ember ezt ne vegye túlságosan is szó szerint magára.

Életpályám során egyfajta nomádként voltam kénytelen vándorolni egyik munkaterületről a másikra, miközben tulajdonképpen a kezdetektől mindvégig ugyanaz a probléma foglalkoztatott. Azon sokat gondolkoztam, hogy az a tény, hogy átlagosan hét évenként másmás munkakörnyezetbe kerültem, a körülmények következtében alakult-e így – vagy pedig fordítva, a személyiségem váltotta-e ki ezeket a változásokat?

Tudom, hogy nem állok egyedül azon milliók sorában, akik a huszadik század viharaiban megtapasztalták, hogy olyan sziklaszilárdnak vélt fogalmak, mint a „haza" (Marosvásárhelyen születtem, Magyarországon), a „család" (családom egy részét deportálták, mások elmenekültek), az „anyanyelv" (rokonságom egy része már másodszor vált nyelvet egy évszázad alatt), vagy a „hagyomány és örökség" (mind anyai, mind apai ágon a családi környezetet erőszakkal megsemmisítették, nemcsak fizikálisan, hanem kulturálisan is), mennyire törékenyek, és mennyire megállíthatatlan folyamatok ragadják el sorsunkat. És éppen ezért mennyire kell vigyáznunk megmaradt kevéske értékeinkre.

Lehet-e ebből egyáltalán tanulságot levonni? Mit fogalmaznék meg életem végső értelmének, céljának? A kérdést nem tartom igazán korrektnek, az „értelem" nehéz definiálhatósága miatt, de ha röviden kell rá válaszolni: én a világ rendjét fürkésző emberi élet végső értelmét – az egyetemes emberi közösség szolgálata révén – a saját, egyéni jelentéktelenségünk felismerésében látom.

Az alkotó ember igazi feladata, hogy járuljon hozzá annak az útnak az építéséhez, amelyet a kiválasztottak és rátermettek építenek, de amelyen az egész világ halad majd előre. A kutató jelentőségét is ez, vagyis a tudományos teljesítmény határozza meg. Kívánom, hogy Mátyás Csaba akadémikus példáját követve egyre többen induljanak el és haladjanak bátor léptekkel a tudomány általa is bevilágított gyönyörű útján.

Albert Levente

NEMÉNYI MIKLÓS PROFESSZORT A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA LEVELEZŐ TAGJÁVÁ VÁLASZTOTTÁK

A Magyar Tudományos Akadémia Prof. Dr. Neményi Miklóst, a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar intézetigazgató egyetemi tanárát, a Nyugat-magyarországi Egyetem tudományos és külügyi rektorhelyettesét a 2010. május 3-án tartott közgyűlésén levelező tagjává választotta. Ebből az alkalomból beszélgettünk szakmai és vezetői tevékenységéről és a jövőre vonatkozó terveiről.

- Milyen érzés … mármint akadémikusnak lenni?

- Hihetetlen, egyszerűen nem tudom felfogni, pedig olyan szeretet árad felém, hogy lassan kénytelen leszek elhinni. 3 éve biztos voltam abban, hogy megválasztanak; egy szavazattal maradtam le; az idén biztos voltam, hogy nem sikerül…sikerült. Ilyen az élet, soha sem szabad feladni.

- Az egyetemi kollégák bizonyára tisztában vannak vele, de a hallgatóink valószínűleg nem ismerik pontosan, hogy mi a különbség az MTA „levelező", illetve „rendes" tagsági viszonya között?

- Alapjában véve semmi. A levelező tagok jogai gyakorlatilag teljesen azonosak a rendes tagok jogaival. Ugyanakkor nem lenne szerencsés, ha a levelező tag ülne a babérjain, és felhagyna a tudományos munkával, illetve a tudományszervezéssel. Folytassa csak szépen a tevékenységét. Ha ezt teszi, akkor 6 év múlva nagy valószínűséggel rendes tag lesz. Bevált rendszer.

- A Budapesti Műszaki Egyetemen 1972-ben szereztél okleveles gépészmérnöki diplomát. Hol és hogyan kezdődött a szakmai pályafutásod?

- Én a Műszaki Egyetemtől nagyon sokat kaptam. Nemzetközi hírű tanáraim voltak: Heller László, Borbély Samu, Jurek Aurél, Gillemot László; oldalakon sorolhatnám a neveket. Olyan szellemiséget sugároztak, hogy szinte égetett. Mégis azt mondom, hogy hiányérzetem volt. Számomra túl „élettelen" volt az oktatási program, és –sajnálom, hogy kimondom–, de száraz is. Első munkahelyem Körmenden az Agrártudományi Egyetem (Keszthely) Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolai Karán volt. Janik József főigazgató ott olyan légkört teremtett a fiataloknak, hogy élmény volt keményen dolgozni. Aztán jött Sitkei György. Feladatokat adott és 2-3 hetente be kellett számolni. Egyszer azt mondta nekem: „Na jól van fiam." Még ma is elérzékenyülök, ha erre gondolok. Azóta is annyit tanultam tőle, hogy soha nem tudom meghálálni. Ez a „na jól van fiam" meghatározta a további pályámat.

- 1979-ben kerültél Mosonmagyaróvárra.

- Varga János professzor hívott a Növénytermesztési Intézetbe. Ő már akkor látta, hogy a világ a tudományterületek szorosabb kölcsönhatása felé halad. Az Intézetében több, mint negyvenen dolgoztunk, az ország legjobban felszerelt laboratórium- rendszere segítette a kutatást. Igazándiból ott értettem meg az alkalmazott biológia lényegét, az agroökológiai rendszerek jellemzőit. Hálás vagyok Varga professzornak, hogy bizalmat adott.

- 1987-ben tanszékvezető, 1997-ben pedig intézetigazgató lettél az általad alapított Agrárműszaki Intézetben. Kezdetektől fogva arra törekedtél, hogy egy jól működő „tudományos műhely" jöjjön létre. Mennyire sikerült ezt megvalósítani?

- A Növénytermesztési Intézetben '86-'87-ban egy agrofizikai laboratóriumot kezdtem kialakítani, amikor Kuroli Géza professzor, az akkori dékán felkért, hogy legyek a Géptani Tanszék vezetője. Senki nem hiszi, de nem szívesen vállaltam. Túl nagy kihívásnak tartottam és úgy éreztem, hogy nincs elég tapasztalatom, és főleg bölcsességem egy ilyen beosztáshoz. Aztán elkezdtünk dolgozni. Kuroli Géza mindenben támogatott. Arra törekedtünk (törekszünk most is), hogy minél több forrás álljon a kutatásainkhoz a rendelkezésünkre. Elértük, hogy több területen is megütjük a nemzetközi mércét mind az infrastruktúrában, mind a kollégák felkészültségében. Ennyi idős korban az

Prof. Dr. Neményi Miklós tudományos és külügyi rektorhelyettes

ember már többet tanul a fiatalabbaktól, mint amennyit nekik át tud adni. Nagyszerű emberek. Adja a Gondviselés, hogy ők is elérjék a céljaikat. Én igyekszem ehhez mindenben hozzájárulni.

- Közben az intézet „Agrárműszakiból" Agrárműszaki, Élelmiszeripari és Környezettechnikai Intézetté vált. Mi indokolta ennek a három – eléggé eltérő – diszciplinának az „egybeolvasztását"?

- Ez a három tudományterület olyan szorosan egymásba fonódik, hogy azt nem is hiszed. Nem véletlen, hogy az Intézet neve ma már, figyelembe véve a nemzetközi tendenciákat: Biológiai Rendszerek Műszaki Intézete. (Ez a Biosystems Engineering kissé erőltetett fordítása.) Az agrártermelésben, az élelmiszeriparban és a környezet-, illetve természetvédelemben tevékenykedő bio-rendszer mérnökök a műszaki- és természettudományos (elsősorban fizikai) ismeretek felhasználásával arra törekednek, hogy a természetben és a biológiai anyagokban lejátszódó folyamatokat megismerjék és modellezzék. Ezen ismeretek birtokában olyan eljárásokat dolgoznak ki, hogy az élelmiszer és az ipari biomassza alapanyag termelés fenntartható legyen, a biológiai anyagok feldolgozása pedig lehetőleg a kedvező eredeti anyagjellemzők megőrzése mellett történjen.

- Milyen „ars poetica"-t követsz az oktatásban, illetve az oktatásszervezésben?

- Tiszteletet adni, de el is várni. Csak így működik. Akivel nem tudsz együttműködni arra ne haragudj, de ne is erőltesd a közös munkát. Mással bizonyosan ki fog jönni, és így mindenki jól jár. Egész életemben szerencsés voltam, mindig kiváló munkatársakkal dolgozhattam, akikkel fél szavakból is értettük egymást. Ritka volt az az eset, amikor lépnem kellet, mert nem jöttünk ki egymással. Büszke vagyok arra, hogy a diákok többször megválasztottak a kar legjobb oktatójának:

„Hannibál tanár úrnak."

- Nemcsak itthon, hanem külföldön (Stuttgart-Hohenheim, Wilhelmshaven, München stb.) is tanítottál, mint vendégprofesszor. Milyen különbségeket tapasztaltál az ottani és az itthoni egyetemi viszonyok között?

- Az oktatás terén minden úgy zajlik a tanár és a diák között, mint itt: csak fordítva. Ott a diák igyekszik minden tudást kicsikarni a tanárból, nálunk a tanárnak kell a diákot noszogatni. Ott a tevékenységed színvonalának szinte egyedüli kritériuma a hallgatók véleménye. A hallgató impact factor nélkül is megmondja, hogy mit ér a tudásod. A kutatási projekteknél a projektvezető szava és döntése megkérdőjelezhetetlen. A rendelkezésre álló pénz felett kizárólag ő rendelkezik. Senki abba bele nem szólhat. Igaz, a jelentéseket kemény opponencia előtt kell megvédenie. Ha én azzal álltam volna elő, hogy holnapra cseréljék ki a kilincseket aranyra, szó nélkül megtették volna. A kutatónak nagy a tekintélye, de a felelőssége is. Felnőtt emberként kezelik.

- Intézetigazgatóság, tanszékvezetés, tudományos és külügyi rektorhelyettesség, doktori iskola vezetés, különféle bizottságok…. és ki tudná felsorolni, hogy még mi minden. Hogyan lehet ezt bírni?

- Nézd, az egyetemi évekkel együtt több mint negyven éve vagyok a felsőoktatásban. A munkám mellet ez a hobbym is. Végigcsináltam szinte minden területet itthon is, külhonban is. Talán nem szerénytelenség, de meg tudom különböztetni a fontosat a kevésbé fontostól, másrészről folyamatosan figyelem a világ felsőoktatásában a történéseket. Ez nagyon fontos. Másrészről – mint említettem– kiváló munkatársaim vannak a Tudományos Rektorhelyettesi Irodában is.

- Az utóbbi évek a különféle pályázatok – teszem hozzá: sikeres pályázatok – időszaka. Ezek készítése és menedzselése önmagában is óriási munka. Mi a feladata ezekben a tudományos és külügyi rektorhelyettesnek?

- Eddig a Rektori Hivatal sokak szerint, akik nem ismerték a tényeket, vízfejként költötte a pénzt. Ma már a nagy egyetemi pályázatok révén osztja, nem költi. Nagy különbség. Mindezt úgy teszi, hogy a létszám gyakorlatilag nem változott az elmúlt években. Hálás vagyok Faragó Sándor rektor úrnak, hogy ennek a folyamatnak én is részese lehetek.

- Beszéljünk egy kicsit a magánéletedről, elsőként a családról.

- Nagyszerű emberek, az odaadás és a szeretet példaképei. Bárcsak egyszer felnőhetnék hozzájuk. Az ő biztatásuk és támogatásuk nélkül semmire se vittem volna. Fájó, hogy a szüleim már nem élnek. Kevés szabad időmet a Rotary Club tölti ki, amelynek alapító tagja vagyok, és persze az irodalom.

- Tudom, hogy szereted a jó könyveket és a szép verseket. Kik a kedvenc íróid, illetve költőid?

- A legkedvesebb íróm Somerset Maugham. Élmény a novelláit eredetiben olvasni. Ugyanakkor minden este olvasok szépirodalmat, főleg verseket. Költő barátaimat: Albert Leventét, Herczeg Jánost, Winkler Andrást….és Téged is – emlékszel– azzal szoktam viccesen cukkolni, hogy utálom a verseket. Egy biztos: a vers nem jó altató. Túlontúl tömény fogalmaz, sokszor egy-két szó olyan hatással van rám, hogy egész éjjel nem tudok aludni. Az utóbbi időben egy olyan barátra tettem szert, akivel néha összejövünk, és kedvenc verseinket egymásnak felolvassuk. Lehet, hogy összejön valamikor egy amatőr irodalmi est, majd meglátjuk. De a költőkre gondolva: most főleg Pilinszky János és Wass Albert „fogyasztó" vagyok.

- Befejezésül egy kérdés erejéig térjünk még vissza a szakmai-vezetői munkádhoz. Ezen a területen milyen terveid, elképzeléseid vannak a következő évekre?

- Fontos, hogy az eddigieknél hatékonyabban kapcsolódjunk be az európai tudományos szférába. Sok jó példa van egyetemünkön, de most jött el az idő, hogy továbblépjünk. Napokon belül átadom három TÁMOP projekt menedzselését, illetve szakmai vezetését. Ezek a tudás- és technológia transzferre (4.2.1) és a tudományos eredmények disszeminációjába (4.2.3) koncentrálnak, a 4.2.2 jelű pedig egy olyan kutatási program, amely az erdészeti és mezőgazdasági technológiák és a klímaváltozás hatásait vizsgálja Mátyás Csaba akadémikus vezetésével. A három program együttesen több, mint 1 milliárd forintnyi támogatást jelent. Ebből a közreműködő karok közel 500 millió Ft-ot kapnak például a bérköltségek fedezésére, de a műszerbeszerzési „támogatás" sem csekély. Még bőven van mit tenni a szervezés terén, de a programok működnek, és ez nem kis eredmény. Örömmel tölt el, hogy a közreműködő kollégákkal az esetek legnagyobb részében jó kapcsolatot tudtam kialakítani. Most egy újabb kihívás előtt állok: Rektor Úr megbízott a 2 milliárd Ft-os, a kutatóegyetemi minősítéssel összefüggő TÁMOP projekt szakmai vezetésével.

Szeretném megérni, hogy a Nyugat-Magyarországi Egyetem a világ legjobb 500 egyeteme közé kerül, és a szellemi kapacitásával a régió fejlődésében alapvető szerepet játszik. Szerintem minden feltétel adott, hogy ezek az álmok előbb vagy utóbb valóra váljanak.

Köszönöm a beszélgetést. A magam, és a Vivat Academia Szerkesztőbizottsága nevében szívből gratulálok akadémikussá történt megválasztásodhoz. Az eddigiekhez hasonló további szép sikereket, hozzá sok türelmet és nagyon jó egészséget kívánunk.

Dr. Tenk Antal
professor emeritus

XXXIII. ÓVÁRI TUDOMÁNYOS NAP

(2010. október 7.)

A Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kara

A MAGYAR ÉLELMISZERGAZDASÁG JÖVŐJE A KAP REFORM TÜKRÉBEN"

címmel
tudományos konferenciát szervez

Az egész napos konferencián agrárműszaki, agrárökonómiai, állattenyésztési, élelmiszertudományi, növénytermesztési, takarmányozási témájú szekciók keretében hangzanak el előadások, illetve szerveződnek poszterbemutatók.
A Kar mintagazdasági hálózata kialakításának 10 éves évfordulója alkalmából a konferencián – szatellit rendezvényként – külön mintagazdasági szekciót szerveznek.
A tudományos konferencia honlapja: http://www.mtk.nyme.hu (eseménynaptár menüpont alatt)

Szervező Bizottság

A PROJEKT az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

MAGAS ELISMERÉSEK A GEO OKTATÓINAK

Dr. Busics György Fasching Antal-díjat kapott

Dr. Busics György egyetemi docensnek, 2010. március 12-én, Nemzeti Ünnepünk alkalmából a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter FASCHING ANTAL-DÍJ –at adományozott.

Dr. Busics György 1977-ben végzett a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán földmérőmérnöki szakon. 1981-ben lett a Faipari Egyetem Földmérési és Földrendezői Karának oktatója. Végigjárta az egyetemi oktatói pálya minden létrafokát. Tanszéki mérnökként kapcsolódott be a Geodézia Tanszék munkájába, majd tanársegéd (1986), adjunktus (1992), főiskolai docens (1997) és végül a PhD tudományos fokozat megszerzését követően 2009-ben egyetemi docens lett. Jelenleg a geoinformatikai szak szakfelelőse. Elindította a Műholdas helymeghatározás c. fakultatív tárgyat, amely 2000-től már az új tanterv része. Több távoktatási modul szerzője és oktatója volt, többek között a földhivatali dolgozók és a Nemzeti Kataszteri Program számára szervezett tanfolyamokon. Kezdeményezője és szerkesztője a széles szakmai összefogással készült Műholdas helymeghatározás c. könyvnek. Főiskolai jegyzetei mellett több szakközépiskolai könyvet jegyez és szerkeszt.

2008-tól aktív közreműködője a hazai magassági alapponthálózat megújítását célzó programoknak, az EOMA modernizációjának. Az első GPS vevők Magyarországra érkezése óta GPS kísérleti méréseket szervez.

1998 óta folyamatosan vesz részt dolgozataival a FIG kongresszusain. Legutóbb 2009-ben a FIG vietnami regionális kongresszusán, Hanoiban tartott sikeres előadást.

1995-ben 100%-os pontszámmal védte meg a BME Építőmérnöki Karára benyújtott doktori értekezését „A globális helymeghatározó rendszer és geodéziai alkalmazása" címmel, majd 2008-ban ugyanitt summa cum laude minősítéssel szerzett PhD tudományos fokozatot a „A műholdas helymeghatározás geodéziai alkalmazásának technológiai és minőségi kérdései" c. disszertációjának megvédésével.

A FIG Nemzeti Bizottságában tevékenykedik, 2008-tól tagja a Geodézia és Kartográfia szaklap szerkesztőségének.

1994-től tagja az MTA GTB Kozmikus Geodéziai Albizottságának, 2000 és 2004 között a Mérés-és Minőségügyi Albizottságnak. 2008-tól választott tagja az MTA Geodéziai Tudományos Bizottságának.

Tudatosan törekszik arra, hogy a tehetséges, érdeklődő hallgatókat bevonja a tudományos munkába. Évente konzulense több hallgató TDK dolgozatának. Hallgatói mind a kari mind az országos konferenciákon rendszeresen díjazottak voltak.

Dr. Busics György eddigi sikeres szakmai életútja, emberi magatartása, szakterületünk fejlesztése, a képzett szakember utánpótlás fáradhatatlan nevelésért végzett munkája, valamint a magyar földmérés és a magyar földmérő szakemberek nemzetközi elismertetése terén végzett tevékenysége elismeréseképpen „Fasching Antal díj-ban részesült.

Dr. Busics György a földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztertől vehette át a kitűntetését

Dr. Szepes András

Dr.hc.Dr. Szepes András Zielinski-díjat kapott

A Magyar Mérnöki Kamara 2010. 05. 15-én tartotta az idei Küldöttgyűlését. A szokásos beszámolók és a költségvetési kérdéseken túl kiemelten fontos volt az új Alapszabály megvitatása és elfogadása. Az MMK Alapszabálya 1997-ben született, és azóta többször módosult. Ennyi idő után megérett a helyzet arra, hogy létrejöjjön egy korszerű, új Alapszabály. Ezt a feladatát a Küldöttgyűlés sikeresen megoldotta.

A Küldöttgyűlés ad alkalmat arra is, hogy átadják az elismeréseket azoknak, akik munkájukkal azt kiérdemelték.

A Magyar Mérnöki Kamara legmagasabb kitüntetésének Zielinski Szilárd a névadója. Zielinski a Műegyetemen szerzett mérnöki oklevelet, majd számos külföldi munka révén fejlesztette ismereteit. Az 1890-es évek végére elkészítette Budapest első metrórendszerének elvi tervét. 1900-1923 között küzdött a Mérnöki Kamara, illetve a Budapesti Mérnöki Kamara létrehozásáért, melynek aztán alapító elnöke lett. A Zielinski díjat a kamara 18000 tagja közül évente 4 mérnöknek ítélik oda a kamaráért és a mérnöki munka becsületéért végzett tevékenység elismeréseként. Idei évben az egyik kitüntetett Dr. h.c. Dr. Szepes András, a Fejér Megyei Mérnöki Kamara elnöke, az NYME GEO dékánhelyettese lett. Ezzel ismerték el az 1989-1996. között a kamara megalakításáért, a Fejér Megyei Mérnöki Kamara megszervezéséért, majd immár a 4. ciklusban annak vezetőjeként, továbbá a Geodéziai és Geoinformatikai Tagozat alelnökeként végzett irányítói, továbbá a kamarai továbbképzés érdekében kifejtett munkáját, a kötelező továbbképzés internetes megvalósításában elért eredményeit.

Kitüntetettjeinknek kollégáink nevében is szívből gratulálunk!

Dr.Ágfalvi Mihály és Balázsik Valéria

FARAGÓ SÁNDOR KÖTETEIT MUTATTÁK BE A SEK-EN

„A szenátus világa után pihenés az írás" – felelte prof. dr. Faragó Sándor arra a kérdésre, hogy képes vezetői, oktatói, kutatói tevékenysége mellett igen csak termékeny szerzőként tanulmányok, könyvek sorát papírra vetni. Egész sorát, hiszen egyszerre hat kötetének bemutatóját tartotta a Savaria Egyetemi Központ Könyvtára.

A Nyugat-magyarországi Egyetem rektorával prof. dr. Gyurácz József, a Természettudományi Kar Állattani Tanszék vezetője beszélgetett a könyvtár konferenciatermében. A könyvbemutató természetesen nem csupán a szóban forgó kötetekről szólt, hanem azok szerzőjéről is, ebből adódóan pedig a rektorról, a tanárról, a kutatóról, az erdészről és a vadászról.

Kiderült, az NYME rektorát fiatalemberként a biológia és a vadászat vonzotta. De az elődök nagy hatást gyakoroltak rá – s erről minden könyve tanúskodik –, ezért földrajzból is érettségi vizsgát tett annak ellenére, hogy az elvárt érettségi követelményeket enélkül is teljesítette. S hogy miért e nagy hatás? A rektor által akkoriban olvasott szerzők nem csak vadászok voltak, hanem állattani, néprajzi, földrajzi ismereteket is közvetítettek, ez pedig már-már kinyitotta számára a világot az akkori bezárt Magyarországon.

A beszélgetőpartnerek előtt, az asztalon tornyosuló kötetek apropóján szóba került, hogy intézményünk vezetőjének miképp van energiája, ideje tanulmányok, könyvek egész sorát papírra vetni. Megtudtuk, „a nap huszonnégy órából és egy éjszakából" áll, de ehhez az kell, hogy a hivatása egyben a hobbija is legyen. Márpedig az. A szenátus világa után a pihenést jelenti az írás. 1994-ben kapott elsőként vezetői tisztséget, ám az effajta pihenésről eddig sosem mondott le. A pihenés pedig már csak azért is aktív, mert madarászás, vadászás közben ugyanúgy leírja, értékeli a tapasztalatait, mintha kutatómunkát végezne.

A köteteket bemutatva a nemzetközi elismerést is hozó Magyar vadászenciklopédia kapcsán felmerült a kérdés, miért vadászunk? Mert emberek vagyunk – felelte nemes egyszerűséggel a rektor. Elhangzott, a vadászatnak a középkorban fontos szerepe volt a katonáskodásban: mivel nem léteztek hadgyakorlatok, a férfiak így tartották fenn az erőnlétüket. Időközben aztán a vadászat vadgazdálkodássá alakult át, s ma már az oktatástól, az irodalmon, a zenén át az építészetig sok mindennel összefüggésbe hozható. A vadászatot mindig a társadalmat formáló nemesség űzte. Aki rákap az ízére, az a szervezetének ösztönei miatt kap rá: az ősi evolúcióval rögzült ösztön legeredetibb kiélését jelenti. Vadászni jó érzés, amit nem kell titkolni. Szóba került még az, hogy Magyarországon körülbelül 50 ezerre tehető a vadászok száma, ami ugyan jócskán elmarad az európai átlagtól, ám Faragó szerint ez az optimális szám.

A kötetek között volt tudományos közlemény is. Ennek kapcsán Gyurácz József arra volt kíváncsi, a rektornak milyen nemzetközi figyelmet is kiérdemelt kutatási programjai vannak. Az NYME vezetője elmondta, nem a projektszerű, hanem a monitoring jellegű kutatásokat részesíti előnyben. 1973-ban például a túzokkal kapcsolatos kutatásba kezdett, ami azóta is tart. E tevékenység eredménye körülbelül száz hazai és külföldi publikáció, valamint többszáz hivatkozás. Az újabbak közül a vízimadár monitoring emelkedik ki, ez kárpát-medencei és európai viszonylatban is fontos kutatás. De 1992 óta tart a mezei madarakkal, főképp a foglyokkal kapcsolatos kutató tevékenysége is.

A bemutatott könyvek között helyet kapott olyan is, amely a hazai leghíresebb vadásztrófeákról szól magyar és angol nyelven. Ezek kapcsán a rektor arról beszélt, bár a kötetben a trófeák elejtője szerepel, a legfontosabb üzenet, mégis az, hogy melyik vadászterületen ejtették el a vadat. Hiszen a trófea csupán a jéghegy csúcsa. Igaz, hogy Magyarországon genetikailag minden szarvas egyforma, de a Dunántúlon a legjobb az élőhely és a vadgazdálkodás. Elárulta, ő maga nem rekordhajhász. Fiatalabb éveiben főképp apróvadra vadászott, az utóbbi időben számára a legnagyobb élmény, ha a magyar bükkösben a bőgés ideje alatt bikát ejthet el – 12 ilyen trófeával rendelkezik már.

„A nap huszonnégy órából és egy éjszakából áll" - Prof. Dr. Faragó Sándor

Két tankönyv is helyet kapott a bemutatott kiadványok között. Az egyik a vadgazdálkodásról, a másik a vadászati állattanról szól. Ennek kapcsán Faragó kifejtette, Magyarországon nagyon jó a vadászati képzés. Ennek fényében akár elégedett is lehetne a vadászoktatással, mégsem az. Hiszen Sopronban és Gödöllőn ugyan európai színvonalú az oktatás, de e tény nem jelent előnyt a két intézmény számára. Sőt, számos esetben inkább hátrányt: a fiatalok jó része oda jelentkezik, ahol könnyebb számukra az előrehaladás, azaz kisebbek a követelmények. S a Nyugat-magyarországi Egyetem nem arról híres, hogy csekély befektetett energiát igényel a diploma megszerzése. A vadásztársadalom egyébként zárt világ, főképp a rektor egykori évfolyamtársai vagy diákjai alkotják, s ez utóbbi plusz örömforrás. Vallja, a felsőfokú képzésben az a helyes, ha az intézmény a diploma kiadása után sem engedi el egykori hallgatói kezét.

Szó esett még a Magyar madárvonulási atlaszról, amelyben – a fentiek okán – az NYME rektora több fejezetet jegyez; a kötetről a Vivat Academia előző számában írtunk részletesen. S természetesen a jövőbeni tervekről is szó volt: a rektor fejében jelenleg 8–10 könyv anyaga érlelődik. Kedvelt módszere, hogy párhuzamosan több íráson is dolgozik. Jelenleg történeti témák, a kisalföldi túzokállomány monográfiája, vízimadarakról, illetve foglyokról szóló munkák várnak arra, hogy befejezze őket.

A Savaria Egyetemi Központ Könyvtárában bemutatott hat darab vadászattal foglalkozó könyv közül négyet a rektor egymaga jegyez (Vadgazdálkodás, A történelmi Magyarország vadászati statisztikái, Vadászati állattan, Magyar vadászenciklopédia), egyet László Richárddal (Magyar vadelhullás monitoring 2004/2005. vadászati év), egyet pedig Koller Joachimmal és Zoltán Attilával közösen írt (Természeti-vadászati örökségünk: a legkiválóbb magyar vadásztrófeák). A köteteket a bemutató végén az egyetem rektora a SEK könyvtárának rendelkezésére bocsátotta.

Szöveg és fotó: Kleinhappel Miklós

OLASZ-MAGYAR NYELVŰ TÁBLÁT AVATTAK AZ ISONZÓNÁL ELESETT MAGYAR HŐSÖK EMLÉKÉRE

„Ez a tábla most a magyar hősi halottakra emlékezik, de itt mi hajtsuk meg fejünket valamennyi hős katona emléke előtt, mert bármelyik oldalon is áldozták életüket hazájukért, ők hősök voltak mindnyájan."

Az Isonzo völgyében, a fogliano-redipugliai Osztrák-Magyar Hősi Temetőben az osztrák–magyar hadsereg 14.550 katonája nyugszik. Az isonzói fronton elesett magyar hősi halottaknak április 26-án A Pedagógusok Soproni Művelődési Házáért Alapítvány és a kuratórium elnöke, Dr. Tillné Schmidt Edit kezdeményezésére a Pedagógusok Soproni Művelődési Háza, a Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron városa, a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum Főigazgatósága és a Nemzeti Civil Alapítvány összefogásával magyar-olasz nyelvű emléktáblát avattak a helyszínen.

A közel másfél órás táblaavató ünnepségen ünnepi köszöntőt mondott Horváth Lajos, a Honvédelmi Minisztérium Katonai Emlékhely- és Hadisírgondozó Igazgatóságának vezetője, az olaszországi katonai képviselet, Prof. Dr. Carmelo Lupo, a Lyons Club volt kormányzója és Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora.

„- Mennyi fájdalom, mennyi egyéni és családi, mennyi nemzeti tragédia sűrűsödött erre a szűk 3 évre és néhány ezer négyzetkilométerre -mondta ünnepi beszédében Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora. - Boldogabb történelmű országoknak, így Olaszországnak, vagy Ausztriának megadatott, hogy becsülettel és büszkén megsirassa halottait. Magyarország történelmében volt olyan 45 év – azaz csaknem két emberöltő – amikor a hősökről nem lehetett megemlékezni, nem lehetett megsiratni, nem lehetett Őket példaként állítani az ifjú nemzedékek elé. Talán ezzel is magyarázható, hogy itt, ennél a hősi temetőnél is csak most, életáldozatuk után 93-95 évvel kerül fel magyar nyelvű emlékező tábla a temető falára. Ez a tábla most a magyar hősi halottakra emlékezik, de itt mi hajtsuk meg fejünket valamennyi hős katona emléke előtt, mert bármelyik oldalon is áldozták életüket hazájukért, ők hősök voltak mindnyájan. Hadd emlékezzek meg külön is annak a földnek a hősi halottairól, ahonnan jöttünk, a soproni 18. és 76. gyalogezred katonáiról. Emlékműveik ott állnak a soproni Deák-téren, s mi most eljöttünk tisztelegni sírjaikhoz is. Az életáldozatban egyesültek ők – magyarok, osztrákok és olaszok – mi utódok pedig a megbékélést hozó évszázad után közös akarattal és szeretettel ápoljuk emléküket. Hányszor hallottam nagybátyámtól – aki nagyapámmal együtt részt vett a harcokban – Isonzo, Doberdo, Piave vagy Caporetto nevét! Hányszor a háborús megpróbáltatások kiszínezett élményeit, az értelmetlen haláltusák újbóli és újbóli megidézését. Mára – négy emberöltő után – bennem és reményeink szerint mindnyájunkban történelemmé szelídültek azok a véres évek. Történelemmé, de felejthetetlen tanulságokat kínáló történelemmé. Mindennél erősebb, határozottabb érvvé, indokká az áldozatvállalás, a megértés, a béke, a barátság, a haza- és emberszeretet oldalán. Ezt hallottam tanulságként a túlélőktől, s biztos vagyok abban, hogy ez lenne a hősi halottaink üzenete is. A Nyugat-magyarországi Egyetem rektoraként, sok-sok fiatalért, s rajtuk keresztül a magyar fiatalságért, gyermekeinkért, unokáinkért felelős személyként csak ezt az üzenetet, a történelemnek sokszor megismétlődő tanulságát tudom és akarom közvetíteni: az áldozat, a megértés, a béke, a barátság, a haza- és emberszeretet mindent legyőző szellemét. Ezek a legszebb és legemberibb adományok az Ő örökségük!"

Az első világháború vérzivataros időszakában évekig folyt a csata az Isonzo völgyében, Olaszországban. Tizenkét ütközetet tartanak számon a történészek. Az osztrák–magyar hadsereg elesett katonái közül 14.550-et a fogliano-redipugliai hősi temetőben hantoltak el. A Pedagógusok Soproni Művelődési Háza és a ferrarai Lions Club szervezésében két évvel ezelőtt soproni polgárok látogattak a helyszínre, akik a központi emlékművön csak olasz és német feliratot találtak. Ezért elhatározták, hogy magyar nyelvű táblával fognak adózni a katonák emléke előtt.

Prof. Dr. Faragó Sándor

Az ˝Ebben a temetőben lelt végső békét az osztrák–magyar hadsereg hazáját szerető 14.550 elesett hőse. Itália testvéri szeretete helyezte őket itt örök nyugalomra. Emlékükre állította Sopron város közönsége˝ feliratú táblát a magyarok mellett olasz részről is több magas rangú katonatiszt, továbbá a ferrarai Lions Club is megkoszorúzta.

- 1915 és 1918 között állóháború folyt a karsztvidéken, óriási veszteségekkel - foglalta össze ifj. Sarkady Sándor történész. - Az Osztrák-Magyar Monarchia 250 000, az Olaszország 500 000 katonát vesztett a csatákban. Az egykori isonzói front teljes vonalán, egy 70-80 km-es szakaszon a kis olasz falvak, városkák határában mindenhol hősi temetők húzódnak meg, s őrködnek a harcokban elesettek emléke fölött. A 30-as években a kis temetőkben grandiózus emlékműveket állítottak az olasz hatóságok. A hősi temetőkből zarándokhelyek lettek, ahová naponta kisdiák és kiránduló csoportok látogatnak el. Csaknem egy évszázad telt el azóta, de a hősök emléke örök. Felemelő és megható volt eljutni azokra a helyekre, ahol nagyapáink vére folyt. Minden hallgatónknak ajánlom, akit megérint a magyar múlt és az első világháború vérzivatara, ha Észak-Olaszországban járnak, keresse fel ezeket a szent helyeket. Itt nyugszik a soproni 18. és 76. gyalogezred több mint 8000 katonája is. Hűen leírta ezeket a csatákat könyvében Somogyváry Gyula, Csorna egykori országgyűlési képviselője, aki végigharcolta az első világháborút. (Katonatrilógiájának címe: Virágzik a mandula, Ne sárgulj, fűzfa, illetve És Mihály harcolt. Trilógiáját jó szívvel ajánlom minden érdeklődő figyelmébe - mondta a történész.

Csiha Tünde Noémi

TÖRTÉNELMI ZARÁNDOKÚTON AZ APÁCZAIS HALLGATÓK

Az első világháborús emlékhelyek felkeresése nemcsak a történelmi emlékek iránt érdeklődők feladata. A kövek üzenetét meghallgatni és továbbadni kötelesség: az itt nyugvók életüket a hazáért áldozták fel.

Az olasz és az osztrák-magyar katonatemetők sorsa a Doberdón és az Isonzó-völgyében eltérően alakult. A magyar katonáknak is nyughelyet adó temetők sorsa mostohább, mint az olasz hősöknek állított hatalmas emlékhelyek. Napjainkban a határon túli temetők gondozása a külhoniakra hárul. Magyarországról kisebb baráti társaságok, alapítványok támogatják az emlékezésre, állagmegóvásra irányuló törekvéseket. Jó érzés azt tapasztalni, hogy ezeket a helyeket az olaszok és a szlovének egyaránt megbecsülik. Törődésüket azzal köszönhetjük meg, ha a Magyarországon lévő olasz katonasírokat mi is hasonló odaadással gondozzuk. Az Isonzó Baráti Kör által szervezett csoportok, később civil szervezetek is koszorúznak és állítanak kopjafát, helyeznek el emléktáblát a természeti kincseiről híres, de számunkra mégis oly fájdalmas helyeken. Az első világháború idején a gyönyörű olasz és szlovén tájakon tombolt a történelem egyik leghosszabb és legtöbb áldozatot követelő csatája.

Az apáczais hallgatókból álló csoportot Pongrácz Alfréd adjunktus úr, az Isonzó Baráti Kör titkára által szervezett emléktúrán Olaszországban és Szlovéniában a következő városokat, emlékhelyeket kereste fel: Aquileia, Ljubjana, Fogliano, Redipuglia, San Michele, San Martino del Carso, Caporetto.

Történelmi zarándokúton az Apáczais hallgatók

A Sagradot környező tájat Doberdó legmagasabb pontjáról szemlélve lehet megérezni a hely stratégiai fontosságát, hogy miért összpontosult ide az olasz front minden ereje, és miért vált ez a hely „magyar Golgotává". A fennsíkért vívott hat csatában elesett katonák emlékét őrzik az emlékművek, illetve a győrségiak kezdeményezésére Foglianonál és San Martino hegyén felállított kopjafák tisztelegnek a hősi halottak emléke előtt. A számos emlékmű árnyékában egy szerény tábla hirdeti, itt magyarok is küzdöttek, rajta Keresztúri Dezső csonka verssorával, mely kiegészítve így hangzik: „Hol nyugszunk, nem tudja barát, feleség, gyerek, Elszórt testünk nyomtalanul nyelte magába a föld. Szívetek őrizzen: milliók eleven milliókat. Áldozatunk nem a gaz jogcíme. Jóra parancs."

Hallgatóink megérthették a történelmi örökség, a hazaszeretet súlyát, beszámolójukból néhányat idézve kiderül, ők jövőre is biztosan elzarándokolnak az Isonzó-völgyébe.

Gödri Dániel, tanító szak

Velencéért jöttem, de többet kaptam, sokkal több helyre mentük el, ami még jobban tetszett még Velencénél is. Megható és egyben monumentális volt a Redipugliaban épített emlékmű.

Kovács Orsolya, tanító szak

Nagyon jó élmény volt, az út eszmei értéke hatalmas.

Freier Tamás, turizmus-vendéglátás szak

Nagyon jó út volt, úgy volt tökéletes, ahogy volt. Az első világháborús emlékhelyek felkeresését és a megemlékezést nagyon jó kezdeményezésnek tartom. Másokat is arra bíztatok, hogy amennyiben a későbbiekben lehetőségük lesz részt venni egy ilyen emléktúrán, ismerjék meg ezeket a helyeket, ne hagyják ki, felejthetetlen élményt nyújt.

Blank Péter, turizmus-vendéglátás szak

Az út minden tekintetben nagy élmény volt, talán az egyik legjobb, vagy a legjobb, amin valaha voltam. A társaság jó csapattá kovácsolódott, a tanár úr nagyon jól összefogta a különböző szakos hallgatókat. Az emlékhelyek meglátogatását nagyon fontosnak tartom, rálátást kaptunk arra, hogy mit kellene Magyarországon másképp csinálni, nagyon nagy különbségek vannak a történelem és a múlt megbecsülésében. Ez az út éppen ezt igazolta.

Lancz Orsolya, tanító szak

Nagyon tetszett, mert volt benne szabad és kötött program is. Az emlékművek megtekintése különösen a felsőoktatásban résztvevőknek fontos, hogy később a családjukkal, ismerőseikkel visszatérve tudják ápolni ezeket a hagyományokat. Az út hangulata jó volt, ajánlom mindenkinek ezt az emléktúrát.

Varga Enikő, andragógia szak

Nem először jártam Olaszországban, de sokkal jobb élménnyel távozom, mint ezelőtt.

Morovits Rita, tanító szak

Nagyon kedvesek voltak az olasz vendéglátók velünk. A tanár úrtól minden információt megkaptunk az úttal kapcsolatban és az első világháborúról is sokat mesélt, igazán jó rálátást kaptunk erre a területre.

Arra, hogy mennyire fontos számunkra a történelmünk a legszebb bizonyíték az, ha megvalósítjuk azokat a programokat, amelyek felelősségünk ébresztésére, az emlékhelyek ápolására irányulnak. Ezért is volt újra hasznos, immár tizenhatodik alkalommal, hogy fiatal értelmiségiek egy csoportja jobban megismerhette az első világháború történéseit, jelentőségét végigjárhatta az isonzói csaták helyszíneit, és néma főhajtás mellett elhelyezhette a kegyelet, az emlékezés koszorúit.

NM

KOOPERATÍV TANULÁS A GEJZÍREK FÖLDJÉN

A budapesti Tempus Közalapítvány támogatásával tanulmányúton vettem részt Borgarnes városban, Izlandon. Európa tizenhárom országából huszonegy pedagógus jelent meg a továbbképzésen, melynek témája a kooperatív tanulás volt. A kurzus résztvevői megismerkedhettek az izlandi ICI (Intercultural Iceland) által nemzetközi kooperációban kidolgozott CLIM - módszerrel (Cooperative Learning in Multicultural Groups), melynek filozófiája: „Mindenki tud valamit - senki nem tud mindent".

Dr. Varga László

A tanulói státuszra, az interakciókra, az osztálytermi klímára és a gyermekek meglévő, egyéni tapasztalataira komoly hangsúlyt fektető tanítási - tanulási program arra keresi a választ, hogy a tanulók közötti kulturális, mentális, szociális különbségek, a sokszínűség és a sokféleség milyen kiaknázható lehetőségeket jelent az eredményes tanulás érdekében. A szakmai programon túl a szervező fél gondoskodott arról, hogy a résztvevők megismerkedjenek Izland fő látnivalóival is. Szerepelt a programban gejzírtúra, farmlátogatás, sarki fény vadászat, valamint Európa első parlamentjének megtekintése az amerikai és az eurázsiai kéreglemezek találkozásánál. Az ország legnagyobb vízesése és a ma ismét aktív Eyjafjallajökull vulkán lenyűgöző látvány volt.

Megítélésem szerint a tanulás egyik igen lényeges formája és kiindulópontja a közvetlen tapasztalatszerzés gyermekként, fiatalként, felnőttként. Az izlandi Comenius továbbképzés témája rendkívül izgalmas és aktuális: kooperatív tanulás multikulturális környezetben. Saját élményeink, életünk történetei megfelelő kiindulópont lehet további kompetenciák elsajátításához; a sajátélményű tanuláselmélet iskolai alkalmazása korunk egyik nélkülözhetetlen iskolai stratégiája. A konstruktivista szemléletű tanulás definíciójában az ember a maga egész személyiségével, teljes komplexitásában és teljes közösségi kapcsolatrendszerében jelenik meg, nem pedig egyetlen, ismereteket elsajátító dimenziójában. A kognitív képességek mellett a tanulásban ma már legalább olyan nagy hangsúlyt kap például az érzelmi intelligencia, a szociális képességek fejlesztése, az önismeret, az önmagunk kezelésének problémaköre, az egyének közötti kooperáció képességfedezetének megteremtése, mint az írás-olvasás képességének kiművelése. A kooperatív tanulási technikák bevezetésétől és alkalmazásától várható a magyar diákok kompetencia-teljesítményének javulása. A kurzus elméleti és gyakorlati ismereteket nyújtott a kooperatív tanulásszervezési eljárásokról általában, továbbá bemutatta a CLIM (kooperatív tanulás multikulturális csoportban) módszert, és annak osztálytermi alkalmazási lehetőségeit. A cselekvésbe ágyazott tanulás és tanítás a legfontosabb alapelve a CLIM módszernek, ezért maga a szeminárium is a tanárok aktivitására és kooperációjára épült. A felkínált kurzus a különféle kooperatív tanulási technikák bemutatásával, hatékonyságuk elemzésével kívánta érzékeltetni a tanulók együttműködésére épített tanítási és tanulási folyamat jelentőségét a kompetencia alapú oktatásban. A tanulók az új pedagógiai helyzetben már nem kész ismereteket kapnak az oktatótól. A praktikus, alkalmazásképes, gyakorlat orientált tudást, a procedurális tudást a cselekvő iskolában szerezheti meg a diák. A tanulás nem magolás, hanem felfedezés, melyben a tanár nem tanít, hanem a tanulás feltételeit teremti meg. Az új típusú nevelői magatartás teret enged a felfedezésnek, a gyermeki szabadságnak, az öntevékenységnek, a tanuló így felépíti önmagát, megkonstruálja személyiségét, mely nem kívülről irányított folyamat, inkább egy belső építkezés. A kurzus igen változatos munkaformák alkalmazásával nyújtott mintát, példát a résztvevőknek. Szerepelt a munkaformák, tanulásszervezési eljárások között: individuális munka, páros munka, csoportmunka, brainstorming, szerepjáték, dráma, vita, konzultáció, poszter.

A tudásalapú, kompetenciaalapú társadalomban elengedhetetlenül szükséges még a kooperáció képessége, az együtt tanulás, az együtt gondolkodás képessége, a másikra való odafigyelés, az empátia képessége, az idegen nyelvi kompetenciák. Ezeket a tudás-elemeket mindenkinek el kell sajátítania, a fiatal nemzedéknek többek között az iskolában kell esélyt adni ezen képességek kialakulásához. Minden család egy sajátos kultúra hordozója, minden gyermek önálló státusszal vesz részt a tanulás folyamatában, mely alapvetően befolyásolja a tanulási eredményt, a sikert. Az első lépés az alacsony státusú gyermekek státusának emelése az eredményes tanulás érdekében. Hatékony oktatási és tanulási módszereket kell kidolgozni. El kell ismerni a nem formális tanulást, a gyakorlat útján szerzett tudást, a gyermek tapasztalatait. Ez a pedagógiai cél az egymás eredményeit elfogadó rendszer kialakításával érhető el. J. Dewey mondta: „Egyetlen gramm tapasztalat többet ér több tonna teóriánál." Minden iskolának szembesülnie kell napjaink elvárásával: a tanulókat már az iskolában fel kell készíteni a multikulturális társadalmakban való életre. A gyermekek közötti sokféleség nem csupán különbözőséget, hanem sok esetben hasonlóságot is jelent, erre kell építeni a tanulási folyamatot. Minden gyermek egyéni módon fejezi ki önmagát, de sok a hasonlóság, a közös élmény, a hasonló tapasztalat. A hagyományos, frontális osztálymunka nem alkalmas az egyéni, differenciált fejlesztésre. Valós tudást kell kialakítani, nem vélt tudást.

A CLIM módszer lényege, hogy nem csupán a képességbeli különbözőségre kíván koncentrálni, de nagyra értékeli a gyermek létezését és interakcióit. Minden gyermeket arra ösztönöz, hogy egyfajta kulturális producer, az együtt tanulás forrása és katalizátora legyen. Együtt dolgozni, különféle perspektívákból tekinteni a világra, képesnek lenni egymásra hallgatni, egymást tanítani, elfogadni a változásokat, kreatív módon gondolkodni és alkotni, felhasználni a minden egyes gyermekben rejlő lehetőségeket, értékeket. - ezek a CLIM legfontosabb alapelvei. A CLIM nem cél, hanem egy filozófia. Amit cselekszel, annak több, mint 80 %-a marad meg benned, amit mondanak neked, annak csupán 20%-a. A tétel egyszerű: cselekvéseinkhez emóciók kötődnek, így azokra akár életünk végéig emlékezünk. Hallgatásaink feledésbe merülnek. Emócióink felelősek tartós emlékeinkért, a világban való eligazodási képességünkért, az operatív intelligenciáért. Ezért olyan fontos a cselekvésre alapozott pedagógia.

Dr. Varga László
egyetemi docens
NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar

ERASMUS ÖSZTÖNDÍJJAL SVÁJCBAN

2010. február 28-tól március 15-ig lehetőségem nyílt a Fachhochschule Nordwestschweiz/Pädagogische Fachhochschule meghívásának eleget téve, és Erasmus pályázatos támogatásának köszönhetően Bruggban szakmai tanulmányúton részt venni. A bruggi intézménnyel a Benedek Elek Pedagógiai Karnak több évre visszanyúló kapcsolata van. Az első kapcsolatfelvételre 2006-ban került sor, amit a svájci kollégák viszontlátogatása követett 2007-ben.

Kapcsolatunk célja oktatói és hallgatói Erasmus pályázatban való részvételi lehetőség kialakítása volt, melynek eredményeképpen, Svájc anyagi támogatásával hozzájuthattam ehhez a nagyon hasznos, sokrétű tapasztalatokat nyújtó tartózkodáshoz.

Tanulmányutam során nagyszerű kollégák szállásoltak el otthonaikban, és térítésmentesen, teljes ellátás mellett fogadtak be otthonaikba, lehetővé téve, hogy részesévé válhassak életüknek, ezért élményeim, megszerzett ismereteim e téren is gyarapodhattak, amely egyedülálló lehetőség lenne bárki számára.

Tekintve, hogy Svájcban is felsőoktatási szinten zajlik az óvodapedagógus képzés, nemcsak egyoldalú információszerzésre korlátozódott a tanulmányutam, hanem kölcsönös tapasztalatcserére bővült ki, amely mindkét fél számára nagyon eredményes volt.

Tanulmányutam első időszakában számos óvodát látogattam meg különböző városokban, és ennek során láthattam a magyarországi rendszertől való eltéréseket: Az óvodáskor 4-5 éves korban kezdődik, a legtöbb gyermek 1-2 évig jár óvodába, ahol az óvodapedagógusokat óvodai tanító személynek nevezik, nem csoportokról beszélünk, hanem osztályokról, és nem nevelésről, hanem tanításról. Mivel a városokban általában sok óvoda van, a gyermekek lakóhelye közelében, a gyermekek önállóan érkeznek az óvodába, és önállóan térnek haza otthonaikba a délelőtti foglalkozások után, ugyanis a legtöbb óvoda a hét három napján csak délelőtt üzemel, és a gyermekek nem kapnak ebédet sem. A hét további két napján délután fél kettőtől folytatódnak a foglalkozások, egyik nap (kedden) a kisebbeknek, másik nap (csütörtökön) a nagyobbaknak, amely már iskola előkészítést jelent. Előfordul az is, hogy egy csoportot (osztályt) alkotnak az óvodások, és az általános iskola 1., valamint 1-2. osztályos tanulói. Az előbbi az ún. Grundstufe, az utóbbi a Basisstufe nevet viseli. E kísérletekkel kívánják megkönnyíteni az óvoda-iskola átmenetet, ámbár a lakosság körében nehéz elismertetni ezt a nevelési-oktatási formát, és általános körű bevezetése számos esetben ellenállásba ütközik.

Babai Zsófia a Rigin, a „hegyek királynőjén"

Tartózkodásom másik részében alkalmam nyílt betekintést nyerni a főiskolán folyó oktatásba, vizsgáztatásba. Egyik nagy élményem a testnevelés vizsgán és órán való részvétel volt, mert ez nagy eltérést mutatott számomra az itthonival szemben: a vizsga elméleti és gyakorlati részből állt. A gyakorlati vizsgán a csomókötéseket kellett bemutatniuk a hallgatóknak, valamint zsonglőrködés, ugráló kötelezés is volt, és egy kötél jellegű vertikális kendőn kellett valamilyen produkciót előadniuk. Ez számomra teljesen új volt, valamint az a hangulat, amit az órán átélhettem, amely tánccal kezdődött.

Tanulmányutam során megbeszéléseket folytattam a főiskola rektorával, intézetigazgatókkal, a gyakorlati képzés vezetőivel, és lehetőség volt a Benedek Elek Pedagógiai Kar kutatási témáinak egy intézetigazgatói értekezlet keretében történő bemutatására is.

Tartózkodásom során rendszeresen jártam a nagyon jól felszerelt könyvtárba, ahol tanulmányozhattam, és kikölcsönözhettem a kiváló óvodapedagógiai, kétnyelvű neveléssel kapcsolatos szakirodalmakat, és ezekből sok, szakmai munkámat segítő másolatot volt szerencsém készíteni, és hazahozni. Nagyon sok adaptálható, hazai viszonylatban is megvalósítható tapasztalatot, ötletet, feladatot hoztam magammal.

A szakmai tanulásomat, tapasztalatszerzésemet a magánéletben számos örömteli találkozás egészítette ki, és tette teljessé, amely feledhetetlen perceket, órákat, napokat szerzett egész életemre. Fantasztikus érzés volt megélni a svájci emberek vendégszeretetét, nyitottságát, őszinte érdeklődését bármely általam felvetett téma iránt, és azt a tiszteletet, udvariasságot, megbecsülést, amelyben a találkozások során minden alkalomkor részesítettek.

A hat hét, a rendkívül intenzív ismeretszerzéssel, tapasztalatgyűjtéssel gyorsan eltelt. További munkámban kiemelt fontosságúnak tartom a tapasztalataim mind kollégáimnak, mind hallgatóimnak történő átadását, valamint a Karon belül olyan programok megvalósítását, melyekbe e tapasztalataim beépíthetők.

Babai Zsófia
adjunktus
NYME BPK

XI. FÖLDMÉRŐ TALÁLKOZÓ NAGYBÁNYÁN

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) az idén ünnepli alapításának 20. évfordulóját. A 11 szakosztályt egyesítő társaságnak az erdélyi magyar földmérőket összefogó szekciója is van, elnöke éppen Sopronban szerezte meg a doktori címet a 90-es évek elején. Már a kezdeti években szoros kapcsolat alakult ki a fehérvári GEO és az EMT Földmérő Szakosztálya között s ez a kapcsolat azóta is tart.

Koszorúzás Koltón a Petőfi szobornál

Az EMT évente rendszeresen szervez találkozót, amelyen egynapos konferencia és egynapos kirándulás a fő program. Az idei találkozóra Észak-Erdélyben, Nagybányán került sor 2010. május 13-16. között. A konferencia tematikájául ezt a címet választották a szervezők: „A földmérés jelene és jövője: világ és európai helyzetkép".

A Geoinformatikai Kart többen képviseltük: Balázsik Valéria, Busics György, Fenyő György, Jancsó Tamás, Kiss Attila, Mélykúti Gábor és Vincze László.

Dr. Mélykúti Gábor dékán úr felkért előadóként vitaindítót tartott az első nap végén programba iktatott kerekasztal megbeszélésen. További előadások voltak a GEO oktatói részéről:

Dr. Busics György: Miért van szükség integrált geodéziai hálózatra?

Dr. Jancsó Tamás – Dr. Engler Péter: A fotogrammetria oktatása és infrastruktúrája a Geoinformatikai Kar Fotogrammetria és Távérzékelés Tanszékén

Dr. Vincze László: Grafikus értékű kataszteri térképek minőségének növelése

Mind az anyaországbeli, mind az erdélyi kollégák számos érdekes témáról tartottak beszámolót; ebből az tűnt ki, hogy nincs minőségi különbség a két ország szakmai színvonala között. Tanulságosak voltak a személyes beszélgetések, élmény volt hallgatni a magyar nemzetiségű nagybányai polgármestert, a koltói alpolgármestert vagy a díszvacsorán szereplő, egy székely Misimackó-mesét előadó koltói iskolásfiút. Emlékezetes marad a Máramarossziget környékén tett kirándulás, a kommunizmus áldozatainak emléket állító börtönmúzeum, a koltói kúria (hol Petőfi mézesheteit töltötte), a szaploncai vidám temető.

Bejelentették, hogy a 2011. évi találkozó helyszíne Nagyvárad lesz. Bővebb információ az EMT honlapján olvasható (www.emt.ro).

A Geoinformatikai Karon (is) fontosnak tartjuk, hogy a szakmai kapcsolatokat a szomszédos országok (köztük kiemelten a külhoni magyarok) szakmai intézményeivel erősítsük.

Dr. Busics György

A GEO MUNKATÁRSA A FRANCIAORSZÁGI ULTRAFUTÓ VILÁGBAJNOKSÁGON

Máténé Varju Edit a GEO tanulmányi előadója nem mindennapi sportteljesítményekkel „büszkélkedhet". Edit a napokban jött haza Franciaországból, ahol a Magyar Ultrafutó Szövetség válogatott női csapatának tagjaként részt vett a Brive-ben megrendezett 24 órás világbajnokságon.

Máténé Varju Edit

-Mióta sportolsz, és hogy jött a gondolat hogy hosszútávfutó leszel?

- Hat éve futok rendszeresen és indulok el hazai versenyeken, három éve kezdtem el ultrázni, (ezek maraton feletti távok) hogy kipróbáljam magam és megtetszett.

Eddigi versenyek, amelyeken részt vettem: Terep 100km, 4 napos Balaton szupermaraton (195 km), ezen a versenyen elért eredményem 5 helyezés, 12 órás OB Balatonalmádi (107,5 km) abszolút 3. hely, Sárvár 12 órás 2. hely.

Tagja vagyok a Honvéd Szondi György SE-nek és a Futóbolondok ultrafutó egyesületnek.

-Hogy kerültél ki erre a világversenyre?

- Az eddig elért eredményeim alapján meghívott a Magyar Ultrafutó Szövetség a válogatott női csapatába.

-Milyen eredménnyel végeztél?

- A 24 órás versenyen 191,151 km-t sikerült teljesítenem, ez a nők között a 84 induló közül. 30. hely. Csapatban a női válogatott 10. helyezést ért el, egyéni helyezésem pedig a 238 induló közül a 118. helyezés. A válogatott női csapatban a legjobb eredményt értem el, a magyar női-férfi indulók között pedig a 4. lettem.

- Mi lesz a következő próbatételed?

- Június 19-20.-án indulok az Ultra-Balatonon, amely a Balaton megkerülése non-stop egyéniben (212 km), majd szeptemberben 12 órás OB-n. Jövőre szeretnék indulni ismét a 24 órás vb-n ami Svájcban kerül megrendezésre.

Az eredményeidhez gratulálunk, és büszkék vagyunk rád, hogy egy világversenyre kijutottál és ilyen szép helyezést értél el.

B. Szalai Andrea

MAGYAR MŰSZAKI ÉRTELMISÉG NAPJA

A fenti címmel szervezett konferenciát a Fejér Megyei Mérnöki Kamara és a MTESZ Fejér megyei szervezete, a műszaki élet két markáns képviselője. Az idei rendezvény központi témája a fenntartható fejlődés volt. Ez napjaink igen súlyos kérdése, meghatározza a jövő generációinak életminőségét.

A szervezők nevében Dr. h.c. Dr. Szepes András nyitotta meg a konferenciát, üdvözölte a megjelenteket. Kiemelkedőnek mondotta azt, hogy mindkét kezdeményező szervezet elnöke előadást tart ezen a rendezvényen.

A konferencia előadói részben a legjobban érintett hatóságok – környezetvédelmi és vízügyi – másrészt a szakma jeles képviselői közül kerültek ki. Minden előadó értelemszerűen a saját szakmai szemüvegén keresztül világított rá a problémára, illetve szólt a megoldás lehetőségéről. Az érdeklődők is megérezhették a téma fontosságát, illetve a várhatóan érdekes előadásokat, mert a korábbi rendezvényhez képest kétszer annyian jelentek meg

Az előadások részletes ismertetését, pontosabban az ott bemutatott prezentációs anyagokat az NymE GEO vállalta, hogy honlapján megjeleníti /elérhetősége: (http://geo.info.hu).

A zárszót a MMK elnök asszonya, Barsiné Pataky Etelka tartotta, aki bemutatta a Kamara gondozásában megjelent 12 pontos nyílt levelet, melyet az újonnan megválasztott képviselők és a leendő Kormány számára állítottak össze.

Balázsik Valéria

A téma fontosságát a résztvevők száma is jelezte

ÓMAGYAR EST

Történelmi utazás, kifogástalan honfoglalás-kori ételek, tradicionális harcművészeti bemutató

Dr. Csizmadia László tanár úr kezdeményezéseként a turizmus-vendéglátó szakos hallgatók egy sorozatot indítottak útjára az Apáczai Karon a szállodai vendéglátás menedzsment szemináriumi órák továbbgondolásaként. Három héten keresztül a TéKá Étterem adott otthont az irodalmi estnek, a Srí Lankát bemutató, svédasztalos vacsorának, valamint a színvonalas programokkal dúsított ómagyar estnek. A legtöbb érdeklődővel mégis az ómagyar est büszkélkedhetett. A hallgatók igyekeztek minél több aspektusból és minél hűebben bemutatni ezt a misztikus világot. Elsőként Bóta László, az Ómagyar Kultúra Baráti Társaság főtitkára mutatta be a szervezet tevékenységét, majd a tradicionális magyar harcmodorral a Baranta művészei örvendeztették meg a közönséget. A rendkívül jó hangulatban telt estet tovább színesítették a szívhez szóló versek, Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna tanárnő énekei, a közös éneklés. Tanulságos előadásnak lehettek szem és fültanúi azok, akik a program második felében megtekinthették a magyar Ősnyelvről szóló filmet Dr. Kiss Dénes nyelvészprofesszor tolmácsolásában.

A műsor fénypontja a négyfogásos honfoglalás-kori ínyencségekből összeállított menüsor volt, ami nem kis meglepetést okozott a vendégek körében.

Kapros juhtúrós töltött tojás lencsesalátával
Lestyános árpaleves
Tárkonyos bárány rövidlében
Gyömbéres szárnyasnyárs
Sáfrányos marhahátszín
Hajdinás csicseriborsó kása
Gabonagömböc
Köleslepény csipkeízzel

Solymos Katalin, NYME AK turizmus-vendéglátás szakos, második évfolyamos hallgató

Irodalmi, zenei, kulináris élvezetek másodéves hallgatók tolmácsolásában

GYALOGTÚRA A MADARAK ÉS FÁK NAPJA ALKALMÁBÓL

Fárasztó, ám sok élményt és tudást adó napot zártak március 27-én, a Benedek Elek Pedagógiai Kar óvodapedagógia szakos, 2. évfolyamos hallgatói.

Ugyanis ekkor került sor a 2010. évi Madarak és Fák Napja megemlékezésre, a NYME Benedek Elek Pedagógiai Kar, az Országos Erdészeti Egyesület Soproni Csoportja, a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatósága és a Tanulmányi Erdőgazdaság közös szervezésében .

A hallgatók, felkészítő tanáraikkal - Dr. Hartl Éva egyetemi docenssel és Dr. Molnár Katalin egyetemi docenssel - együtt a Soproni hegységbe tettek tanulmányi kirándulást, melynek szakmai hátteréről a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság és a Tanulmányi Erdőgazdaság szakemberei gondoskodtak. A hallgatók az erdészek által vezetett gyalogtúrán megismerkedhettek a Soproni-hegység növény és állatvilágával, az erdő- és természetvédelem alapvető feladataival.

Látogatást tettek a Cserkész kápolnához, a Nándor magaslathoz, valamint csoportmegfigyeléseket végeztek a Fáber réten. A programon lehetőségük nyílt közvetlen madár és vad megfigyelésre is. A hallgatók mindezek során komoly ismereteket szereztek óvodapedagógiai munkájukhoz, közvetlen megtapasztalással szembesültek az élményalapú tanulás szervezésének módjaival.

Délután a kirándulás utolsó programjaként, a Szalamandra-tó mellett gyülekeztek a túra résztvevői és az erdő ölelésében emlékeztek meg a Madarak és Fák Napjáról. Elsőként Dr. Kárpáti László, az Országos Erdészeti Egyesület Soproni Csoportjának elnöke, a Fertő-Hanság Nemzeti Park igazgatója foglalta össze gondolatait a madarak és fák védelméről, majd Dr. Hartl Éva egyetemi docens, a Madarak és Fák napja történetéről, az iskolai megünneplés múltjáról beszélt a hallgatóságnak. A hallgatók rövid műsorokkal emlékeztek meg az emléknap jelentőségéről és a naphoz kötődő, saját készítésű ajándékokkal lepték meg társaikat, oktatóikat. Az élménydús nap közös szalonnasütéssel, falatozással zárult.

S. Takács Judit
PR-munkatárs

Dr. Hartl Éva a Szalamandra-tó partján beszélt a hallgatóknak a Madarak és Fák napjának megünnepléséről

NÉPMESEMONDÓ VERSENY A BENEDEK KARON

Tizenkét óvodapedagógus hallgató igyekezett átadni hallgatóságának a népi bölcsességeket sugalló mesék mondanivalóját, az április 13-án rendezett Népmesemondó versenyen. A Benedek Kar Nyelvi és Kommunikációs Intézete által évente megrendezett programot idén is nagyszámú közönség kísérte figyelemmel.

A közönségdíjat nyert Kálmán Rita csak ült és mesélt, a közönség pedig jól érezte magát.

A megjelenteket Molnár Csilla adjunktus, a verseny szervezője köszöntötte, aki utalt arra, hogy mindannyian úton vagyunk és „vándorlásunk" során éppúgy érnek minket konfliktusok, kihívást jelentő helyzetek, mint a népmesék hőseit. „Ha emlékezetünkbe idézzük gyermekkorunk meséit, nem nehéz észrevenni a szinte minden mesére jellemző egyik közös tipológiai jegyet - az út, az utazás, a vándorlás témáját. Azt is mondhatjuk, hogy ez az út a mindennapi problémamegoldó gondolkodás szinonimája. A mesemondó és hallgató feladata pedig nem más, mint a mesei problémák és megoldások értelmezése." - mondta bevezetőjében a Tanárnő. Majd megkezdődött a sokszor elgondolkodtató, sokszor megmosolygtató történetek előadása.

A versenyzők előadásmódját Molnár Csilla mellett Tóth Szilvia, az Aranykapu Gyakorló Óvoda óvónője és Oláh Ilona óvodapedagógus hallgató, a tavalyi verseny győztese zsűrizte. A tizenkét mesemondó között végül Regős Alexandra diadalmaskodott, A székely asszony meg az ördög című népmesével. Második helyezett Kiss Virág lett, az Agárdi című mese tolmácsolásával. Harmadik helyen Horváth Adrienn végzett, meséjének címe: A pletykás asszonyok. A hallgatótársak és oktatók szavazatai alapján a közönségdíjat Kálmán Rita nyerte el, a Katyika és Matyika című népmese élményszerű előadásával.

„FANTÁZIA ÉS SZÍV” – ELSŐÉVESEK BÁBJÁTÉK VIZSGÁJA

Bábok keltek életre különféle anyagokból, sálakból és kesztyűkből, a Benedek Elek Pedagógiai Kar első évfolyamos csecsemő- és kisgyermeknevelő- gondozó szakos hallgatóinak - „Bábjáték alapjai és módszertana” tantárgy - gyakorlati vizsgáján. A kicsi gyermekeknek szóló bábszínházi előadásokat a tantárgy oktatója, Dr. Józsa Éva egyetemi docens értékelte. A tanárnő azt a hitvallását kívánja átadni a tantárgy keretében, hogy: „A varázslat megteremtéséhez nem kell színészi végzettség, „csak” fantázia és szív. Amit aztán érzékenyen, felelősséggel kell tolmácsolni a legkisebb néző felé is.”

S.T.J.

A bábjáték: felelősség

BOLONDOS BÚCSÚ A BENEDEKTŐL ÉS SOPRON VÁROSÁTÓL

Boszik és tündérek, törpék és egyéb mesehősök elevenedtek meg április 29-én délelőtt, a Benedek Elek Pedagógiai Kar végzős óvodapedagógus hallgatóinak Bolond Ballagásán. A végzősök ezzel a hagyományos maskarás, énekes-táncos felvonulással vettek búcsút tanulmányaik helyszínétől, a Benedek Kartól, a Lewinsky Anna Gyakorló Óvoda óvodásaitól, majd Sopron utcáit végigjárva köszöntek el a várostól és lakóitól

SIKERES VOLT AZ I. SZOCIÁLPEDAGÓGIAI ESETMEGOLDÓ VERSENY

A Szociálpedagógia Szakkollégium szervezésében, május 6-án este került megrendezésre a Benedek Elek Pedagógiai Karon az I. Szociálpedagógiai esetmegoldó verseny. A megmérettetésen két 5 fős csapat vett részt. A nappali és levelező tagozatos hallgatókból álló társaságnak, két gyermekvédelemmel kapcsolatos esetet kellett megoldania, amire 45 percet kaptak. Egyedüli segítségként a magyarországi kormányzati portál jogszabálykeresője szolgált számukra. Az idő letelte után 10-10 percben kellett prezentálniuk a kapott esetet és annak megoldási javaslatait. Ezután a zsűri (Dr. Varga Szabolcs egyetemi docens, Riez Andrea tanársegéd és Haász Sándor tanársegéd) kiküldte a verseny résztvevőit a teremből és megvitatta az értékelés szempontjait. Tanácskozásukat követően a visszahívott csapatokkal megosztották meglátásaikat és véleményeiket, majd győztest hirdettek.

A győztes csapat tagjai: Maráz Kitti II. évf., Molnár Luca I.évf., Görbe Leonárd I.évf., Unger Zsuzsanna II.évf., Juhász Enikő (Bicaj) II.évf.

A szervezők a mostani, kísérleti jellegű megmérettetést a következő szemeszterben tervezett, országosan meghirdetett verseny előszobájának tekintik. Terveik szerint akkor majd az összes szociálpedagógusokat, szociális munkásokat képző intézmény képviselteti magát, ami bizonyára nagy kihívást fog jelenteni a résztvevőknek és a szervezőknek egyaránt.

Görbe Fanni
NYME BPK

2220 HOSSZT ÚSZTAK A HALDOKLÓ TEKNŐSÖK

Hatalmas tömeg töltötte meg a Csík Ferenc Uszodát az április 24-25-ei hétvégén, amikor immár 19. alkalommal álltak rajthoz a 24 órás Szuperinfo úszás résztvevői. Idén 16 csapat nevezett a sportversenyre, köztük a Benedek Kar is. A Benedek Elek Pedagógiai Kar hallgatói, oktatói a Nyugat-magyarországi Egyetem csapatát, a Haldokló Teknősöket erősítették. A csapat végül 2220 leúszott hosszal, a 11. helyen végzett.

A Benedek Pedagógiai Kar résztvevőinek listája:

Ácsné Buzás Erika	óvónő
Baloghné Bakk Adrienn	tanár
Bertai Júlia	óvodapedagógus hallgató
Czakó Beatrix	óvodapedagógus hallgató
Éles Éva	csecsemő gondozó hallgató
Éles Mária	csecsemő gondozó hallgató
Fücsök Andrea	sajtótechnikus hallgató
Görbe Fanni	szociálpedagógus hallgató
Görbe Leonárd Zsolt	szociálpedagógus hallgató
Gaál Réka	óvodapedagógus hallgató
Juhász Enikő	szociálpedagógus hallgató
Korcz Brigitta	óvodapedagógus hallgató
Major Eleonóra	tanár
Oláh Ilona	óvodapedagógus hallgató
Dr. Patyi Gábor	tanár
Dr. Varga Szabolcs	tanár
Vermes Barnabás	szociálpedagógus hallgató

Minden résztvevőnek köszönöm a részvételt!

Major Eleonóra
testnevelő tanár
NYME BPK

KÉPEK, HANGOK, ÍZEK, AVAGY VAJDASÁGI NAP A KTK-N

A 2009/2010-es tanév tavaszi szemesztere már a kilencedik a Területfejlesztési Szabadegyetemek sorában. Az e félévi harmadik előadással a házigazda Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet új sorozatot indított „Bemutatjuk a Kárpát-medence régióit" címmel.

Az intézet tervei szerint félévente egy alkalommal egy-egy régiót hívunk vendégségbe, hogy megismerkedhessünk a Kárpát-medence minden tájegységével, az ott élő magyarok kultúrájával, művészetével, aktuális gazdasági, társadalmi kérdéseivel.

Ezen új rendezvénysorozat keretei között április 20-án elsőként a Vajdaságot láttuk vendégül. A hagyományos szabadegyetemi előadásokhoz képest Vajdasági napunk több okból is rendhagyónak bizonyult. Az aulában délután három órától este tíz óráig folyamatosan zajlottak a különféle programok. „Vajdaság a tenyerünkön" címmel nyitottuk meg fotókiállításunkat, ahol több, mint húsz vajdasági fotóművész közel 70 alkotását tekinthették meg az érdeklődők. A fotók és az újvidéki magyar televíziótól kölcsönkért félórás kisfilm segítettek a további programokra történő ráhangolódásban. A fényképek és a vetítés betekintést adtak a Vajdaság életébe, turizmusába, az ott élő emberek életmódjába.

Az újvidéki egyetemről hét lelkes egyetemistát láttunk vendégül, akik egy modern, több műfajt és művészeti ágat felvonultató performance-szal készültek, valamint két tudományos diákköri előadást is meghallgattunk. Mindezek mellett néhány gondolatban bemutatták saját egyetemi életüket, az egyetemi újságukat, és röviden beszéltek arról, hogy milyen Szerbiában magyar egyetemistának lenni.

A „Vajdaság a tenyerünkön" című fotókiállításon több, mint húsz vajdasági fotóművész alkotásait láthatták az érdeklődők

A délután öt órakor kezdődő hagyományos szabadegyetemi előadásunk vendégei ezúttal Pásztor István, a Vajdaság Autonóm Tartomány elnöke, valamint dr. Gábrityné Molnár Irén, a Magyarságkutató Tudományos Társaság elnöke voltak.

Az előadást követő ételkóstolón csupa ismeretlen ízzel ismerkedtünk meg, megkóstolhattuk a kajmakkal töltött párolt gombafejeket; az ajvároskenyérfalatkákat; ehettünk szalonnába göngyölt csirkemájat, illetve aszalt szilvát roston sütve. Az ízek megismerése után a nagykikindai Sírülő Néptáncegyüttes, valamint a Barlangó népzenei Együttes közreműködésével népzenei és néptáncbemutatót láttunk. Az esti táncházban pedig mindenkinek lehetősége nyílt akár lépésről-lépésre, motívumról-motívumra elsajátítani a különféle táncokat. Ezzel párhuzamosan a gyakorlottabbaknak szabad táncra is lehetőségük nyílt.

Úgy gondoljuk, hogy tartalmas és színes programot sikerült összeállítanunk erre a délutánra, hiszen sokszínű ízelítőt kaphattunk egy olyan magyarok lakta tartományról, amelyet talán kevesen ismernek igazi valójában.

Szervezőként pedig arra is törekedtünk, hogy „ne csak kérjünk, hanem adjunk is", így az egyetemisták látogatását természetesen „informális" programok is színesítették. A hétfői érkezést követően a belvárossal és a város római kori történetével, emlékeivel ismerkedhettek meg vendégeink, megnéztük a Soproni Múzeum e témájú gyűjteményeit, sétáltunk a várfalak és bástyák mentén.

A szabadegyetem délelőttjén, főként idegenforgalmi szakmenedzser szakos hallgatókkal kiegészülve, rövid kirándulásra indultunk. Ragyogó napsütésben nyílt lehetőségünk bebarangolni a Páneurópai Piknik helyszínét és a tavaszi héricsekkel tarkított fertőrákosi kőfejtőt. Útban hazafelé pedig a nagycenki Széchenyi kastély teremszobáiban a Széchényi-család történetét, valamint a „legnagyobb magyar" életét és munkásságát bemutató kiállításokat tekinthettük meg.

Látni- és mesélnivaló azonban még a szabadegyetem kissé fáradt másnapjára is maradt. Az Erdészeti Múzeum termeiben egyetemünk selmecbányai múltjáról és diákhagyományainkról meséltünk, jártunk a gerinces állattani gyűjteményben és a Szent Borbála emléktáróban; a botanikus kertben sétálva pedig már egy vajdasági kirándulás gondolata is felmerült.

A rendezvény sikerét pedig mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ez az alig több, mint két nap is elegendő volt ahhoz, hogy új barátságok, új ismeretségek szövődjenek. Az elmúlt hetek alatt az internetnek köszönhetően a távolságot és az országhatárt legyőzve megindultak a fényképcserék, közös fotóalbumokat alakítottunk ki, s már most legközelebbi találkozásunkat szervezzük.

A következő „régiós napon" a Székelyföldet látjuk vendégül, melyre ezúton is invitálunk Mindenkit!

Kulbert Zsófia,
KTK

KEZDŐTŐKE

- az MNSK Rajz Intézeti Tanszék diplomakiállítása a Szombathelyi Képtárban

Immár negyedik éve ad otthont a Szombathelyi Képtár a Savaria Egyetemi Központ Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Kar Rajz Intézeti Tanszék hallgatói diplomakiállításának. Az idei, Kezdőtőke című tárlatot május 19. és június 6. között lehetett megtekinteni.

Az első kiállítást - még 2006-ban - a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban nyitották meg, majd egy év múlva már a képtárban csodálhatták meg az érdeklődők a fiatalok munkáit, melyek így világhírű művészek alkotásai mellett kaptak helyet.

Idén első alkalommal mutatkoznak a bolognai oktatás bevezetése óta a BA végzettségű hallgatók, pontosabban a tanszék képi ábrázolás, kézműves, illetve a volt képzési rendszer rajz szakos negyedévesei a diplomakiállításon.

Szombathely hagyományosan a rajztanárok képzésének egyik központja volt, ám körülbelül három éve az egyetemek és főiskolák országszerte áttértek az úgynevezett 3+2 képzésre. A SEK Rajz Intézeti Tanszékén ebben az évben egyszerre végeznek a régi rendszer utolsó és az új első diplomázói.

Az új szisztémában külön indult a képi ábrázolás és a kézműves szak. A képi ábrázolás alapképzési szak elvégzése során a hallgatók festészet, képgrafika, díszítő festő, építészeti síküveg szakirányon specializálhatják szaktudásukat. A képzés képi ábrázolás alapszakos festő/grafikus szakképzettséggel bocsátja ki a végzetteket, akik a tradicionális, valamint a kortárs képalakítási és képalkotási ismeretekkel rendelkeznek. A kézműves szakon diplomázók hivatalos végzettsége kézműves szakember, a választott szakirány megjelölésével. A képzés hat szakirányon kínál specializált szakmai ismereteket: szövő-textilművesség, festett-nyomott textilművesség, nemszőtt-nemezelt textilművesség, papírművesség, kerámia, bőrművesség területeit fedik le. A képzés mintegy szakmai kezdőtőkét ad a hallgatók kezébe - nem véletlen a tárlat címválasztása -, mellyel remélhetőleg sikeresen sáfárkodnak majd a jövőben.

S hogy milyen értékkel bírnak a fiatalok alkotásai, arról dr. Czetter Ibolya, a Savaria Egyetemi Központ elnökhelyettese így vélekedett: „A műhelymunka és a szakmai alázat teszi a nagy elődökhöz méltóvá ezeket a képeket, melyek segítségével alkotóik nem csupán művészet-, valamint kultúrtörténeti és egyéb ismereteikről adnak számot, hanem a munkákat látva az is kiderül, hogy az alkotófolyamat során autonóm módon használták fel az elmúlt években elsajátított tudást. Minden képnek története van, sajátos narráció rejlik bennük, ezért tarthatnak számot a művészetet kedvelők érdeklődésére."

Kleinhappel Miklós

IDEGEN NYELVI FÓRUM A BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KARON

A Nyugat-magyarországi Egyetem mind a tíz karának képviselői részt vettek a Bölcsészettudományi Kar által szervezett, az idegen nyelv oktatásáról szóló egyeztetésen.

A fórumon a karok képviselői eszmét cseréltek arról a jól ismert problémáról, hogy a felsőoktatási intézményekben - így az NYME-n is - a hallgatók a diplomakiadás feltételeként előírt nyelvvizsga hiányában, diplomát nem, csak tanúsítványt kaphatnak.

Az összejövetelen részt vett prof. dr. Takáts Péter, az egyetem oktatási rektorhelyettese is, aki hangsúlyozta, hogy törekedni kell a karok közti együttműködésre, ám nem csak a nyelvoktatás és a nyelvvizsgáztatás vonatkozásában, hanem a konferenciaszervezésben és a publikálásban is.

A fórumon kiderült, hogy az egyetem karain eltérőek a nyelvoktatás keretei, szabályozása, feltételei. Lehetségesnek látszik ezek harmonizálása annak érdekében, hogy a nyelvoktatás hatékonyabb legyen, és hozzásegítse a hallgatót a szükséges nyelvvizsga megszerzése mellett a használható nyelvtudás elsajátításához. A megjelent kollégák egyetértettek abban, hogy a nappali és az esti/levelező tagozatos hallgatók motivációja, tanulási technikái és eredményessége eltér, ezért nyelvoktatásukat is e különbségek figyelembevételével kell megszervezni.

A karok a jövőbeli együttműködés keretein belül elképzelhetőnek tartják távoktatásos e-tananyagok kidolgozását az esti/levelező tagozatos hallgatók számára, amit a nappali tagozatosok oktatásába lehet integrálni. A jövő tanévre vonatkozóan konkrét karközi együttműködési javaslatok is elhangzottak: így például idegennyelv-oktatási továbbképzésre, konferencia megszervezésére, közös kutatások folytatására, valamint publikációk kiadására egyaránt sor kerülhet. Az együttműködés számtalan lehetősége mutatkozott meg a fórumon, amely egyértelművé tette, hogy a rendszeres találkozások, az együttgondolkodás és az idegen nyelvi programokkal kapcsolatos kérdések megbeszélése fontos a jövőben.

A résztvevők az összefogás több formáját is megbeszélték, így a várható pályázati együttműködést vagy a kapacitások felmérése után a tanításban rejlő lehetőségeket is. A konkrét lépések jelenleg körvonalazódnak, de az már most elmondható, hogy eredményes és rendkívül gondolatébresztő volt a megbeszélés.

Szöveg: Pólay Veronika
Fotó: Kleinhappel Miklós

AZ IZLANDI VULKÁNT TANULMÁNYOZTA A SEK OKTATÓJA

Akár évekig is működhet a múlt héten kitört izlandi Eyjafjallajökull vulkán. Ráadásul félő, hogy egy másik, ugyancsak Izlandon található, ám sokkal nagyobb, a Katla álmát is megzavarja a kitörés, s az is működni kezd. Európát a közeli jövőben a Vezúv is fenyegeti majd. Gadányi Péter, a Savaria Egyetemi Központ Természettudományi Kar főiskolai tanársegéde Új vulkán születik Izlandon címmel tartott előadást.

Gadányi Péter az előadása előtt néhány nappal tért haza a szigetről. Ez volt a tizedik alkalom, hogy Izlandon járt, ám az első, amikor vulkáni működésnek is tanúja lehetett. Földbe gyökerezett lábbal csodálta az eléje táruló látványt - és természetesen nem mulasztotta el fényképezni, filmezni a látottakat. A szakember bevallotta, szívesen maradt volna még néhány napot, hogy az Eyjafjallajökull-t is tanulmányozza. Legfeljebb nem repülőgéppel, hanem hajóval tért volna haza Magyarországra.

Könnyen lehet, hogy a repülőgép-közeledés egy időre kizökken a megszokott kerékvágásból. A szakembereknek elképzelésük sincs, mennyi ideig keseríti meg Európa mindennapjait a vulkán, amelynek ígérjük, nem írjuk le többször a nevét. Akár több évről is lehet szó.

Az izlandiak persze nem fogják fel ilyen tragikusan a helyzetet, ők megtanultak együtt élni a vulkánokkal; ezúttal is példás módon, zökkenőmentesen telepítették ki a környékről az embereket. A kitörést és a kitelepítést mindenki karcolások nélkül megúszta.

Az előadáson kiderült, ez a vulkán azért ilyen kiszámíthatatlan, mert nincs magmakamrája. Így nem azért tört ki, mert ez a kamra megtelt magmával. És ha nincs magmakamrája, akkor a kamra méretéből nem lehet megbecsülni, mennyi ideig működik. A kőzetburok alól, nagy mélységből jön a felszínre a vulkanikus anyag. Csak reménykedhetünk abban, hogy a folyamat nem ébreszti fel az alvó oroszlánt, a sziget másik, sokkal nagyobb vulkánját, a Katlát. Ez történt 1821-ben és 1612-ben is - bár ez utóbbiról nincsenek pontos feljegyzések.

Izland egyik legaktívabb vulkáni zónája az a terület, ahol jelenleg a vulkánkitörés van. 1783-ban egy kitörés a sziget lakosságának ötödét - 10 ezer embert - elpusztította, illetve megváltoztatta Európa klímáját. A kontinensen évről-évre rosszabbak lettek a termések, a parasztok egyre elégedetlenebbé váltak, kiéleződtek a társadalmi feszültségek, s végül kitört a francia forradalom - a vulkanológus a történelmi eseményeket is vulkánkitörésekhez köti, de Gadányi Péter úgy véli, nem minden alapot nélkülöző a gondolatmenete.

Gadányi Péter számára örökre emlékezetes marad a húsvét környéki izlandi utazás. Azt a vulkánt tanulmányozta, amely a március 20. és az április 12. közötti időszakban tört ki. Ekkor vált számára saját tapasztalattá, hogy Izland a tűz és a jég országa.

Mivel kutatási területe a bazaltlávából létrejövő barlangok, tudományos munkájához is különleges élményeket szerzett.

Nem csupán maga a kitörés jelentett leírhatatlan élményt.

Lávazuhatagnak is tanúja lehetett. Ez meglehetősen ritka jelenség. A lávazuhatag úgy keletkezik, hogy a kürtőből lávafolyások indulnak el. Az izlandi vulkán szerencsés elhelyezkedése révén a lávafolyások közelében volt egy szakadék, így 20 méter magasról folyt le a földre a láva. Az éjszakai fényben varázslatos látványt nyújtott a vízesésszerű kép.

Természetesen a „hétköznapibb" jelenségek is csodálatosak. Például az, amikor a láva eléri a havat, ezzel megolvasztja, így vízgőz keletkezik, amit az izzó láva vörösre színez a fényével. A láva és a hó találkozásakor a környéken folyamatosan jégkristályok hullnak alá, ez nem más, mint az előbb említett vízgőz fagyott állapotban. Az egész olyan, mintha piros hó szitálna. S egy alkalommal mindezt megkoronázta a sarki fény jelensége.

A SEK tanársegéde kisebb éjszakai földrengést is átélhetett. Éppen a szállása előtt tartózkodott, amikor megremegett a föld. A mozgáshoz olyan hanghatás is társult, mintha valaki egy kerekeken gurítható bőröndöt húzott volna a kavicson. Igaz, a földrengés Izlandon nem olyan ritka jelenség – főképp nem vulkáni tevékenységek ideje alatt –, mint hazánkban, s rombolást sem végzett, de az élmények efféle halmozódása még a sokat látott kutatókat is ámulatba ejti.

Gadányi Péter számára örökre emlékezetes marad a húsvét környéki izlandi utazás

Gadányi Péter azt is megtapasztalhatta, milyen kicsi az ember a természet erejével szemben. Két irányból is megközelítette a vulkánt. Először szerencsésebben járt, elérte célját, ám az időjárás rosszabbra fordult, így a tervezett idő előtt kénytelen volt visszatérni a fővárosba.

A második alkalommal sokkal hamarabb kellett visszafordulnia, miután a szó szoros értelmében elfújta a szél, a súlyos hátizsákjával együtt. Akkor terepjáróval tette meg az út egy részét, majd gyalogosan folytatta. 18 kilométert gyalogolt felfelé a hegyen. Ahogy egyre magasabbra ért, a lenti nagy szél szélviharrá erősödött. A hóhatárnál a látótávolság is lecsökkent. Képtelenség volt továbbmenni anélkül, hogy komoly veszélybe ne sodorja magát.

Másnap pedig – az izlandi időjárási viszonyoknak megfelelően – ragyogott a nap, a fák meg sem rezdültek, csicseregtek a madarak. Olyan volt az időjárás, mintha előző nap semmi sem történt volna.

Szöveg és fotó: Kleinhappel Miklós

BERZSENYI RÁDIÓ: SZÜLETÉSNAP ÉS ÚJABB DUE-DÍJ

Öt éves születésnapját ünnepelte a Savaria Egyetemi Központ Berzsenyi Rádió nemrég. De az egyetem hangja közelmúltbeli életében nem ez az egyetlen figyelemre méltó történés: a Diákújságírók Egyesülete (DUE) Országos Ifjúsági Sajtófesztiválján az Év legjobb diákrádiója kategóriában harmadik helyezést ért el a Lassan a testtel című BER-sportműsor.

Akkor jött létre a Berzsenyi Rádió, amikor az országban sorra jelentek meg az új lapok, egymás után kezdték el adásaikat sugározni az új rádiók. Ezek nagy része mára megszűnt, de egyetemi központunk rádiója a mai napig szól – mondta prof. dr. Gadányi Károly a BER ötödik születésnapja alkalmából tartott sajtótájékoztatón. A SEK elnöke hozzátette, a rádió túl van a gyerekkoron, mostanra nívós szakmai műhelyt alakított ki. Az egyetemi központ vezetője nem érkezett üres kézzel a sajtótájékoztatóra: születésnapi ajándékként a rádió félmillió forintot kapott.

Dr. Murai András, a Bölcsészettudományi Kar Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék vezetője gratulált a műsorokat készítő hallgatóknak, a diákok munkáját felügyelő oktatóknak és az intézmény vezetőségének – a rádió egyik fél nélkül sem működne. Ezután a tanszékvezető arról beszélt, hogy a BER a tanszék legfontosabb gyakorlóterepe. Ezért – tekintve, hogy a kommunikáció és médiatudomány szak a körülbelül 250 hallgatójával a Savaria Egyetemi Központ, de talán az egész egyetem legnagyobb létszámú szakja – kiemelt jelentőségű a képzésben betöltött szerepe, s nem véletlenül lett a szak egyik specialitása.

A rádió a Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék legfontosabb gyakorlóterepe

Murai kifejtette: manapság sokan mondják, hogy a képzéseknek igazodniuk kell a munkaerő-piaci igényekhez. A tanszék ezt három fontos elv mentén valósítja meg: az elméleti alapozást követően megfelelő kortárs társadalmi ismeretekkel és tapasztalatokkal vértezi fel a hallgatóit, valamint számos gyakorlati lehetőséget kínál. A tanszékvezető rámutatott, a rádióban a technikai folyamatok elsajátításán kívül a fiatalok a munkahelyi együttműködést is megtanulják.

Velics Gabriella főiskolai adjunktus, a rádió főszerkesztője elsőként a rádió történetéről beszélt. Majd a rendszeres, több féléven át tartó, illetve a kísérleti jellegű műsorokról. Ez utóbbiakkal kapcsolatosan megjegyezte: a rádió bármilyen működőképes hallgatói ötletet szívesen fogad. Szó esett a műsorok sokszínűségéről is: kulturális, tudományos, közéleti, sporttal kapcsolatos, zenei témájú műsor egyaránt szerepel a kínálatban. S az adjunktus természetesen az eltelt öt évben elért (országos mércével mérve is komoly) sikerekről sem feledkezett meg.

Szót kaptak a BER egykori és jelenlegi munkatársai is.

Szabó Veronika – aki főiskolásként hírolvasással és gyermekműsorral kezdte rádiós pályafutását – bevallotta: eleinte a megszerezhető kreditekért ült a mikrofon mögé, ám gyorsan megfertőzte a szakma. Kiemelte az élő adás varázsát, ami szerinte az igazi rádiózás iránti tiszteletet és alázatot tanítja meg. Fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a hallgatók mindig mosolyogjanak beszéd közben, hiszen az „hallható".

A jelenleg is BER-es Borsodi Zoltán a Slágerlista című műsorral debütált, most a Jeladó és a Web2 elnevezésű műsorok fűződnek a nevéhez. Kereskedelmi rádióban is dolgozik, s mint mondta az ottani kötöttségek után szívesen próbálja ki magát újabb és újabb feladatok segítségével az egyetemi központ rádiójában.

Báthori Mátyás az online fejlesztésekről beszélt; az ő munkája a BER honlapja. Az oldalon egyre több műsor és szöveges tartalom érhető el. Megtudtuk, a tervek szerint hamarosan újraindul a weblapon található Berzsenyi Rádió Magazin. Másik terv, hogy a korábbi műsorokat ne csak számítógépre mentést követően lehessen meghallgatni, hanem e nélkül is az érdeklődők rendelkezésére álljanak. A születésnapi rendezvény végén az udvaron két fát – az Erdőmérnöki Kar jóvoltából hársfát, a Vasi Wolf Trade révén pedig smaragdtuját – ültettek el az oktatók és a hallgatók.

Az Év legjobb diákrádiója kategóriában harmadik helyezést ért el a Berzsenyi Rádió Lassan a testtel című sportműsora a Diákújságírók Egyesülete (DUE) Országos Ifjúsági Sajtófesztiválján. A pályázó a két műsorvezető, Farkas Benjamin és Bokor Zoltán volt. Mindketten a Bölcsészettudományi Kar kommunikátor szakos hallgatói. A DUE Online tudósítása szerint a Millenáris Fogadó épületében megrendezett sajtófesztiválon körülbelül ezer diákújságíró vett részt. A rendezvényen az Országos diákmédia pályázat eredményhirdetésén, a DUE pályázatainak díjkiosztóján, az Országos Iskolarádió Hálózat jutalomsorsolásán kívül szórakoztató programokból sem volt hiány: fellépett többek között Hadházi László, a Momentán társulat, a Kutyakölykök, a Budapest Show kórus, valamint SP. Óriási sikere volt a közönségtalálkozóknak is, melyek keretében Winkler Róbert, Bazsó Gábor, Boross Lajos, Süveges Gergő, Papp Gergely, Kovács Áron, Horváth Gergely, Azurák Csaba képviselte az újságírószakmát.

Kleinhappel Miklós

BEMUTATJUK AZ NYME SZÉPE VERSENY GYŐZTESÉT ÉS UDVARHÖLGYEIT

A Savaria Egyetemi Központban rendezte meg intézményünk a Nyugat-magyarországi Egyetem Szépe versenyt. A kari elődöntőkből bejutott hallgatók álltak a zsűri elé. A szépségversenyt Vörös Adrienn nyerte, a második helyezett Kapusi Vivien, a harmadik Bátky Petra lett. Mindhárom lány különböző egyéniség, vidámak, okosak, szellemesek – így még azt is megbocsátjuk nekik, hogy szépek.

Vörös Adrienn
Savaria Egyetemi Központ, Szombathely

Szerinted ez komoly interjú lesz vagy elvicceljük? – kérdezem tőle, miután egy ideje mindenről beszélünk, csak arról nem, amiért találkoztunk. Eddig egy interjút sem vettem túlságosan komolyan, nem akarok stresszelni miattuk – válaszolja. Tulajdonképpen jogosan. Önmagát adja.

Aztán – mert meg kell emberelnünk magunkat – eszembe jut, hogy milyen benyomásaim vannak róla. Először talán akkor láttam, amikor a Savaria Egyetemi Központ egyik rendezvényét fényképeztem, többek között a megyei napilap fotósával együtt, aki azonnal felfigyelt a könyvtárból kilépő lányra és barátnőjére – készített is róluk néhány képet, amelyek a Nap Szépe rovatban hamarosan megjelentek. Legutóbb pedig a Diáknapokon, miközben az udvaron futócipőket próbált; akkor már megválasztották a SEK szépének, ám egyszerűen, pózoktól mentesen viselkedett (miért is tett volna másként?). Majd beugranak azok a róla szóló cikkek, amelyeket az NYME Szépe versenyt követően olvastam, s amelyek alapján szerény, „hétköznapi" lány képe rajzolódott ki előttem. Végül az egyik közösségi oldalon található adatlapján olvasottakra gondolok; az ott leírtak inkább vagányságot tükröznek, mint az eddigiek közül bármelyiket.

– Szituációja válogatja, hogyan viselkedem. De inkább komoly lánynak tartom magam – mondja a fentieket hallva. – Boldog vagyok a világomban és kiállok magamért, ha kell.

– Utoljára mikor került erre sor?

– Körülbelül két hete.

– Érdekelnek a részletek is.

– Tudod, Szombathely kis város és az emberek nem mindig örülnek a másik sikereinek. Az volt a vád, hogy a szépségversenyen szereplő lányok buták és kivételeznek velük a tanárok.

– Provokállak: a szép nők többségéről ez a vélemény, és lássuk be, sokszor nem alaptalanul.

– Én eléggé intelligensnek tartom magam ahhoz, hogy úgy gondoljam, rám ez nem érvényes.

– Erre meg azt mondhatják, nagyképű vagy.

– Mondták. Azt válaszoltam, hogy ez az egészséges. Annyi önbizalmam van, amennyivel másnak is rendelkeznie kellene.

– Említetted a saját világodat. Milyen az?

– Egy kezemen meg tudom számolni a barátaimat. Nem mondom, hogy nem barátkozom, hiszen sok emberrel jóban vagyok, ám kevesen vannak azok, akiket a megismerkedés után egy évvel is magam mellett tudhatok. Évek óta megvannak a szokásaim, a napirendem: iskolába járok, edzek, tanulok, a barátaimmal vagyok.

– A korodbeli lányokat az évek óta hasonló dolgok nem igazán kötik le.

– Én a nyugodtabbak közé tartozom.

– Szóba került az önbizalom. 19 éves vagy. Szerintem a 20 év körüli lányok önbizalma a béka feneke alatt van. Te mit gondolsz erről?

Vörös Adrienn tolmácsként szeretne dolgozni

– Úgy látom, hogy azoknak, akiknek lehetne, nincs, akinek pedig vissza kellene fogniuk magukat, túlteng az önbizalmuk.

– Ebben egyetértünk. Beszéljünk azokról, akiknek kevés van. Mi adhatna nekik erőt?

– Az, ha „normális" emberek vennék körül őket. Az emberek többségét alapvetően befolyásolja mások véleménye, legyen szó akár pozitív, akár negatív kritikáról. Szerintem ez hiba. El kellene határozniuk, hogy a szülőkön, testvéreken és két-három jó baráton kívül más véleményére nem adnak. Engem csak a világomba tartozók meglátásai érdekelnek. Ugyanakkor, ha valamit szeretnék, azt akkor is megteszem, ha a külvilágnak ez nem tetszik – mert így leszek más, mint a többi ember.

– Önfejű vagy?

– Anyukám szerint nagyon.

– A modellszakma – mert ha nem is főállású modell vagy, de rendszeresen

kapsz munkákat – viszont nem éppen az a közeg, ahol főleg „normális" emberek vesznek körül valakit. Ezt az ellentmondást hogyan oldod fel?

– Ha modellkedem, akkor az a dolgom, hogy tegyem, amit mondanak. Egy modell nem beszél.

– Sohasem?

– A munkában is megvannak a saját magam által felállított határok. Így nem tudnak számomra vállalhatatlant kérni. Például nem vetkőznék le, és semmi olyat nem tennék, ami erkölcsileg kifogásolható lenne.

– Ehhez – többek között – fejlett önismeret szükséges. A tiéd miből táplálkozik?

– Kilenc éve atletizálok, ez idő alatt főképp idősebbek vettek körül. A testvérem pedig tizenegy évvel idősebb nálam. Ezekből következik, hogy ilyen szempontból talán előrébb tartok, mint a korosztályomba tartozók.

– Munka, tanulás után hogy engeded ki a gőzt?

– Elmegyek bulizni, beülök egy kávézóba vagy limonádét iszom, sétáltatom a kutyát vagy a nyuszit, vásárolok, kirándulok.

– A tanulás azt jelenti, hogy orosz–horvát szakos vagy a Bölcsészettudományi Karon. Nem divatszakokat választottál. Mi a jó bennük?

– Hogy Magyarországon keveseknek van ilyen végzettségük, ezért különlegesebbek, mint mások.

– Tolmácsként szeretnél dolgozni?

– Igen.

– Szombathelyen ez nem lesz egyszerű. Valószínű, hogy el kell költöznöd.

– Nem bánom. Ha kell, világot járok.

– Meddig tudnál elmenni?

– Bármeddig. Nincs határ.

– És a család, a barátok?

– Rájuk mindig számíthatok, csupán messzebb leszünk egymástól.

– Sokan éppen ezért nem szívesen távolodnak el a szeretteiktől.

– Nekem is lesz majd családom, új barátaim is, és hazajövök látogatóba. Nem biztos, hogy egymagam is fel tudok építeni egy olyan teljes világot, mint amilyenben most élek. De önerőből is akarok egyet, és ha meg sem próbálom, hogyan sikerülhetne?

Kapusi Vivien
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar, Mosonmagyaróvár

– Amikor időpontot egyeztettünk, említetted, hogy három városban élsz.

– Mosonmagyaróváron tanulok, a legtöbb időmet ott töltöm, hétvégente Csehországban dolgozom, a családom pedig Debrecenben lakik.

– Mit dolgozol Csehországban?

– Lovas vagyok és lovász. Az én feladatom a kitrágyázástól a futószárazáson, a lelovagláson, a tréningelésen, a lovak ápolásán, a versenyek szervezéséig sok minden. Néha én kísérem a tulajt egy-egy versenyre; de csak Csehországba vagy Ausztriába, mert messzebb utazni nem lenne időm. És természetesen traktorozom – az a kedvencem.

– Egy lóban nem dübörög a motor, ez tény.

– A lovakban érzelem van. Nincs annál jobb érzés, amikor egy hullámhosszon vagytok, a ló a legkisebb jelzésedre is reagál, megbíztok egymásban. Amikor pedig vágtatsz az erdőben nyereg nélkül, négy láb repít, körülötted csicseregnek a madarak, repkednek a pillangók, az maga a mennyország. Igaz, hogy lovassportról beszélünk, de a ló nem sportkellék vagy eszköz.

– Mikor ragadott magával az istállók világa?

– Hét éves koromban találkoztam egy díjugratóval, aki felajánlotta, hogy járhatok hozzá lovagolni. Így eleinte díjugratást tanultam. Majd ezt félbehagytam egy időre, mert a családom nem tudta finanszírozni, de 13 éves korom óta folyamatosan a lovak közelében vagyok. Akkoriban nyári munka keretében, aztán érettségi után külföldre költöztem, s azóta sokkal komolyabban foglalkozom a lovászkodással és a lovaglással.

Kapusi Vivien

– Öt-hat ország is szerepel az egyik közösségi oldalon lévő adatlapodon: Effretikon (Svájc), Milano (Olaszország), Whissendine (Anglia), Dolní Zdar (Csehország), Herentals (Belgium). Azokban mind éltél?

– Hosszabb-rövidebb ideig. A legtöbbet Csehországban tartózkodtam, de Angliában is több időt töltöttem el.

– Miért kerekedtél fel?

– Önállósodni akartam.

– Hogy teltek idegenben a napjaid?

– Megérkeztem egy városba, dolgozni kezdtem, és ha nem tetszett, továbbálltam. Európa számos városában megfordultam egyedül vagy az akkori kedvesemmel.

– Nem mehetett minden simán. Milyen nehézségek adódtak?

– Előfordult például, hogy Zürichben három napot töltöttem az utcán az esőben, mert nem volt hol laknom és dolgoznom. Végül az egyik busztársaság vezetője megszánt és kaptam tőle jegyet Csehországba.

– Állattenyésztőnek tanulsz. A lovak miatt?

– Igen, hiszen Mosonmagyaróváron lehet lótenyésztésre szakosodni. Azt tanulom, amit szeretek, és amiben a jövőmet látom.

– A jövőt itthon képzeled el vagy megint útra kelsz?

– Nem tudok megülni a fenekemen, ezért valószínűleg külföldön. Szívesebben élnék másutt, például Csehországban. Ott sokkal kedvesebbek az emberek, és a magyarokkal ellentétben megbecsülik az értékeiket.

– Miért ez az ország a szíved csücske?

– Sok minden köt oda. A második „családom", a gyönyörű kladruby lovak, a táj, a sör, a slivovica, a kastélyok, a várak, a filmek és tündérmesék, a jéghoki, a konyha, a kinti emberek, az ottani barátaim.

– A tündérmesék kilógnak a sorból.

– Tündérmániás vagyok. Mindent imádok, amiben tündérek, pillangók, manók szerepelnek. És nem utolsó sorban hiszek abban, hogy a tündérek mindig körülöttem repkednek.

– A szépségversenyt tündérmeseként élted meg?

– Részt vettem már néhányon, mert érdekelt, mi minden történik egy ilyen versenyen. Ezért jelentkeztem az egyetemi szépségversenyre is. És minden lány szereti, ha tetszhet másoknak.

– Ha jól láttam, te voltál a legmagasabb a mezőnyben.

– 181 centis magasságommal lehetséges. De a másik mosonmagyaróvári versenyző is elég magas volt.

– Úgy tűnik, nem szorongsz amiatt, hogy „kilógtál a sorból".

– Egyáltalán nem. De a hétköznapokban sem. Magas barát kell és nagy ló.

– Szép nőnek tartod magad?

– Szerintem nem a szépségemmel hódítok. Nem tartom magam különösebben szépnek. De így szeretem a testem, ahogy van, még ha sokan azt is mondják, hogy sovány vagyok és kicsi a mellem.

– Mivel hódítasz?

– Skorpió a csillagjegyem, s mint ilyen, szenvedélyes, titokzatos és sokoldalú lánynak tartom magam.

Bátky Petra
Savaria Egyetemi Központ, Szombathely

– A nők, különösen, ha szépségről van szó, általában elsők akarnak lenni. A harmadik helyet mennyire tartod komoly eredménynek?

Bátky Petra

– Nagyon örültem neki. Ez volt az első és az utolsó szépségverseny, amin elindultam. De nem fűztem nagy reményeket ahhoz, hogy helyezést érek el.

– Miért nem?

– Sohasem tartottam magamat szépnek, ám reméltem, hogy mások annak tartanak.

– Vagyis nem saját elhatározásból jelentkeztél a versenyre?

– Többen bíztattak, és természetesen én is kíváncsi voltam az emberek véleményére.

– Ha csernusosan akarnék fogalmazni, azt mondanám, támaszkodó ember vagy.

– Tisztában vagyok vele. Ezért nem zavar, ha van, aki kimondja helyettem.

– Te nem mondod ki?

– Nem, mert szeretem, ha magabiztosnak látszom.

– Sikerül?

– Aki felületesen ismer, az szerintem magabiztosnak lát, aki jobban, az bizonyos mértékig tisztában van a gyengeségeimmel.

– Akkor nem sokan ismernek?

– Szombathelyen nem. Otthon, Tatabányán többen: a barátaim és a haverok.

– Nehezen viselheted a negatív kritikákat.

– Számomra mindig nagyon sokat jelentett az emberek véleménye, és az, hogy tartozzam valahova. Társasági embernek tartom magam, ezért szeretem, ha pozitívan vélekednek rólam.

– Azt már tudjuk, hogy a szépségipar nem vonz. A kommunikációs szakmában képzeled el a jövődet?

– A diplomázás után textiltervezőnek szeretnék tanulni.

– Éles váltás.

– Korábban is érdekelt, de eddig nem foglalkoztatott komolyabban a gondolat. Ezen kívül az Iparművészeti Egyetem a nagy álmom, jó lenne majd ott folytatni a tanulást. Két évvel ezelőtt nem mertem jelentkezni.

– Miért?

– Mert van olyan ismerősöm, aki nagyon ügyesen rajzol, mégsem vették fel. De ha jövőre nekem sem sikerül, akkor is textiltervezést akarok tanulni, csak máshol.

– Sok mindent elszalasztottál már amiatt, hogy nem volt elég bátorságod?

– Csak ezt az egyet, ami fontosabb volt. De ha valamitől tartok, általában akkor is megcsinálom, csak lehet, hogy nem azonnal.

– Akkor most „edzel" az iparművészetire?

– Mondhatjuk. Nagyon szeretek rajzolni, ezzel rendszeresen foglalkozom is. Általában portrékat készítek. Rengeteg ismerősömet rajzoltam már le.

– Mit tervezel a nyárra?

– Valószínűleg otthon leszek, reményeim szerint dolgozom is. És szeretném, ha egy barátnős nyaralás beleférne. Azt várom a nyártól, hogy ne kelljen komolyabban foglalkoznom semmivel, csak jól érezzem magam, kikapcsolódásra, semmittevésre, szórakozásra vágyom. Hosszú volt ez az év.

– Miért tűnt hosszabbnak, mint a többi?

– Talán megszokottabb volt, mint a tavalyi. Egy éve még újdonságot jelentett Szombathelyre jönni, idén viszont sokkal inkább hiányzott a tatabányai légkör. A város, az emberek. És a szobám.

Az interjúkat készítette: Kleinhappel Miklós
fotó: Petyus András

HALLGATÓI KIÁLLÍTÁS A FÖLD NAPJA ALKALMÁBÓL

„Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot?" - ez a kérdés a Föld Napja mozgalom egyik jelmondata. A világméretűvé teljesedő mozgalmat Denis Hayes amerikai egyetemi hallgató indította el a Föld védelmében 1970. április 22-én. Akkor 25 millió amerikai állt mellé és emelte fel szavát a talaj-, víz- és levegőszennyezés, a fajok kiírtása és a természetes élőhelyek megszűntetése ellen. Azóta már 184 országban, több mint 600 millió ember csatlakozott a Föld Napja mozgalomhoz. Így tettek a Benedek Elek Pedagógiai Kar hallgatói is. Az Egészségfejlesztés kurzust felvett óvodapedagógus, szociálpedagógus valamint csecsemő-és gyermeknevelő-gondozó szakos hallgatók – a kurzus oktatója, Baloghné Bakk Adrienn tanársegéd irányításával - egy „környezetvédelmi" kiállítást készítettek a BPK földszinti alulájába, mely április 19-23 között várta a látogatókat. A kiállítás minden nézőt elgondolkodtatott, de a legnagyobb élményt mégis azoknak az óvodás és kisiskolás csoportoknak szerezte, akik szemmagasságban vizsgálhatták a Föld épségét veszélyeztető ártalmakat bemutató kiállítási tárgyakat.

S. Takács Judit
PR-munkatárs

Szemmagasságba kerültek a szeméthegyek… A jereváni Kék Óvoda ovisai nézik a szemétkupac tetején tündöklő virágokat.

EDTWIN PROJEKTTEL AZ EURÓPAI UNIÓ FŐVÁROSÁBAN BRÜSSZEL, 2010. MÁJUS 3-4.

A NYME Apáczai Kar és a Bécs Városi Oktatási Bizottság Európai Hivatal Európai Irodája 2008 óta vesz részt az EdTWIN (Oktatási ikerkapcsolatok a Cenrtope Régióban) projekt koordinálásában pozsonyi, brnói partnerekkel együtt.

A projekt rendezvényein több ezren vettek részt

Ez a projekt nagyon sikeres együttműködésnek bizonyul az iskolai partnerkapcsolatok, a szakmai és nyelvi képzések és együttműködések terén. A projekt kezdete óta a négy régióból összesen több mint 4000, Győrből kb. 1000 hallgató, oktató, középiskolás diák és tanár vett részt eddig a projekt különböző rendezvényein. A találkozások révén kapcsolatok szövődtek és az átfogó eredmények is nagyon biztatóak. Annak érdekében, hogy a finanszírozó EU forrás (Ausztria-Magyarország 2007-2013 Határon Átnyúló Program) döntéshozói és képviselői nagyobb betekintést nyerjenek a projekt szerkezetébe és tevékenységeibe, a bécsi projketpartner kezdeményezésére EdTWIN prezentációt tartottunk 2010. május 3-án a brüsszeli Bécsi Intézetben.

A projekt prezentáció célja:

- az EU brüsszeli politikai döntéshozóinak tájékoztatása (lásd célcsoport)
- a projekt szélesebb európai struktúrába helyezése
- lobbi tevékenység a Közép-Európai oktatásügy érdekében
- tapasztalatcsere és hálózatépítés további határrégiók oktatási kezdeményezéseivel
- a projekt sokoldalú tevékenységének és azok régióra gyakorolt pozitív hatásainak bemutatása

A célcsoport:

- a régió állandó képviselete
- Ausztria, Magyarország, Cseh Köztársaság, Szlovákia országok brüsszeli követségei
- DG Régió képviselője
- DG oktatási képviselő
- Ausztria, Magyarország, Cseh Köztársaság, Szlovákia Európai Uniós parlamenti képviselői
- az egyes országok külképviselete
- belga oktatásügyi hatóságok
- Ausztria Oktatási Minisztériumának állandó képviselete

A magyar delegáció tagjai:

Dr. Cseh Sándor dékán
Szilágyi Magdolna mb. tanszékvezető, EdTWIN projekt-tanácsadó
Görcsné Dr. Muzsai Viktória adjunktus, EdTWIN projekt-koordinátor
Bánfalvi Szilvia nyelvtanár, tolmács

A második napon közös iskolalátogatásra és tapasztalatcserére került sor a SCHOALA EUROPEA egy intézményében (Európai Középiskola, Brüsszel II), ahol az EU diplomaták gyermekei többnyelvű és többkultúrájú oktatás keretében sajátítják el az európai dimenziókban való gondolkodáshoz és működéshez szükséges kompetenciákat.

Görcsné Dr. Muzsai Viktória Ph.D.
adjunktus, projekt-koordinátor

KÖNYVES SIKER

Az idei XVII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon is számos rangos díjat kaptak a kiadók, könyvterjesztők, művek.

Különleges díj a Budai–díj, amelyet évente az oktatást, nevelést legjobban segítő kiadvány érdemli ki. Az idén mindössze kettő műnek ítélte oda a rangos, tanárokból álló zsűri.

Az egyiket a Nálatok nőnek-e még égig érő paszulyok? című kétkötetes mesegyűjtemény kapta.

A növény –és földműveléshez kapcsolódó meseíró-pályázatra beérkezett, több mint ezer alkotás közül válogatták ki a kötetekbe illőket.

Külön öröm számunkra, hogy e kevesek közé tartozik az Apáczai Csere János Kar oktatójának Dr. Bérczessy Lajos tanár úrnak a Csodaalma című szépen illusztrált meséje.

(b. j.)

RADNÓTI – DÍJAT KAPOTT DR. SZITA SZABOLCS PROFESSZOR

Március19-én, tizedik alkalommal adták át a Parlamentben a Radnóti-díjat azon személyeknek, akik munkásságukkal, véleményformáló megnyilvánulásaikkal fellépnek a rasszizmus, az antiszemitizmus és a kirekesztés bármely formája ellen. Az idei 21 díjazott között volt Prof. Dr. Szita Szabolcs egyetemi tanár, a Benedek Kar Szakmai Tanárképző Intézetének oktatója is. A történészprofesszor kutatói és iskolateremtő pedagógiai munkásságáért, valamint példamutató humanista magatartásáért nyerte el az egyre komolyabb rangra emelkedő antirasszista díjat, többek között Ranschburg Jenő gyermekpszichológus professzor és Závada Pál író, újságíró mellett.

S. Takács Judit
PR-munkatárs

I. TURISZTIKAI OLIMPIA

Budapest adott otthont az I. Turisztikai Olimpiának 2010. június 2-6. között a METINDA TRAVEL rendezésében.

A résztvevők 25 sportágban mérhették össze erejüket, képességüket. A turizmusban és a turizmusért dolgozók sportversenyén, szakmai találkozóján képviselte magát a NYME AK Turizmus Intézete 2010. június 5-én. Horváth Ninetta, TURAN I. évfolyamos hallgató és Printz-Markó Erzsébet tanársegéd az úszóversenyre nevezett be. Az úszóverseny a Népligetben található Kőbányai Sportegyesületek és Sportszervezetek Szövetségének komplexumában került lebonyolításra. Versenyzőink sikeresen szerepeltek a megmérettetésen.

Eredményeink:

Horváth Ninetta	
50 m mell úszás	3. helyezett
50 m gyors úszás	4. helyezett
50 m hát úszás	5. helyezett
Printz-Markó Erzsébet	
50 m gyors úszás	1. helyezett
50 m hát úszás	1. helyezett
50 m pillangó úszás	1. helyezett

A szervezők elképzelései szerint a II. Turisztikai Olimpiát 2014-ben Barcelonában fogják megrendezni. Az Apáczai Kar Turizmus Intézetét képviselők sikerein felbuzdulva remélhetjük, hogy a hallgatók és a munkatársak érdeklődését felkeltve a soron következő versenyre még többen fognak nevezni az egyes sportágakba, hogy felszínre kerülnek a rejtett tartalékok.

(AK)

AMERIKAI VENDÉGEK LÁTOGATTAK A BENEDEK KARR

Amerikai professzorok és hallgatóik látogattak el május 26-án a Benedek Elek Pedagógiai Karra, a BPK Társadalom- és Neveléstudományi Kutatóközpontjának meghívására

Az Észak Dakotai Állami Egyetemről (Fargo) és a Kaliforniai Állami Egyetemről (Berkeley) két amerikai professzor, nyolc főből álló diákcsoport kíséretében látogatott el május 26-án Sopronba, a Benedek Elek Pedagógiai Kar Társadalom- és Neveléstudományi Kutatóközpontjának meghívására. A két kísérő tanár: John K. Cox történész professzor, az Észak Dakotai Állami Egyetem Történelem, filozófia és vallástörténeti tanszékének vezetője és Jeffrey A. Pennington , a Kaliforniai Állami Egyetem Szlavisztikai, kelet-európai és eurázsiai tanulmányok intézetének igazgatója volt. A diákok között mérnökhallgatók, leendő pszichológusok valamint nyelv- és zene szakos hallgatók képviseltették magukat.

A dakotai egyetem diákjai és professzoraik európai körutat tettek, ennek keretében szerettek volna meglátogatni egy számukra ismeretlen, volt kommunista országot. Választásuk így esett hazánkra. A Kutatóközpont egész napos programot szervezett számukra .

A vendégek délelőtt Szikra Andrea, a BPK külügyi referensének vezetésével járták be a történelmi belvárost, ahol érdekességképpen megnézték a Fő - téren zajló ásatásokat is. Kuslics Katalin múzeológus mutatta be a várost és számos érdekes történettel szórakoztatta az érdeklődő és buzgón jegyzetelő diákokat. A tengerentúli vendégeket elsősorban a több ezer éves római kori romok, valamint a belváros XVIII. század előtt készült épületei érdekelték. A soproni ajándéktárgyak beszerzése után következett a Jégverem Fogadóban elfogyasztott, igazi magyar specialításokat tartalmazó ebéd. Eközben az amerikaiak csodálkoztak azon, hogy nálunk szabadon lehet mákot fogyasztani , míg náluk ez törvénybe ütköző cselekedetnek számít. Ezen felbuzdulva az egyik hallgató rögtön mákos gubát rendelt. Délutánra sajnos eleredt az eső, így a vendégek zuhogó esőben tekintették meg a Páneurópai Piknik színhelyét és beszélgettek el a rendszerváltás körüli és az azt előidéző történelmi eseményekről. A városba visszatérve felmásztak a sörházdombi kilátóba, hogy madártávlatból is láthassák a várost. Ami különösen nagy élményt jelentett nekik, az a Sopront körbeölelő táj szépsége volt. Mint mondták, náluk nincsenek hegyek és erdőből is kevés van. A napot borkóstoló zárta a Hűségkút közelében. Egy 300 éves borospincében hat helyi termelő kiváló minőségű borát kóstolhatták meg a csapat tagjai. Mivel hasonló élményben még nem volt részük, óriási lelkesedéssel és elismeréssel fogadták a programot.

A vendégek soproni napját Szikra Andrea külügyi referens szervezte. Ő kísérte a csoportot az egész napos program során, miközben végig tolmácsolta a városvezetést és bemutatta a Páneurópai Piknik emlékhelyet, illetve a hozzá kapcsolódó eseményeket is. Andreának két oktató kolléga: Molnár Csilla adjunktus és Dr. Simon István Ágoston főiskolai docens nyújtott nagy segítséget a városon kívüli programok lebonyolításában.

A BPK Társadalom- és Neveléstudományi Kutatóközpontjának munkatársai jelenleg azon munkálkodnak, hogy egy komoly szakmai háttérrel rendelkező tengerentúli kapcsolatot építsenek ki Karunk számára. Az amerikai professzor urakban, - akik nagyon nyitottak voltak az együttműködésre - mindezekhez a tervekhez jó partnerre leltek.

BPK

EGYRE INTENZÍVEBB A SAVARIA EGYETEMI KÖZPONT PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉGE

A Nyugat-magyarországi Egyetem három szombathelyi kara egyre eredményesebb pályázati tevékenységet folytat. Ennek eredményeképpen immár három jelentős egyetemi projektet a Savaria Egyetemi Központ koordinál.

33 millió 720 ezer forintot nyert a Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Kar a Képzők képzése, különös tekintettel a matematikai, természettudományi, műszaki és informatikai képzésekre és azok fejlesztésére című pályázaton, a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében. A pályázat egyetemi és főiskolai vezetők, illetve oktatók felnőttképzési keretek között történő képzéséhez ad támogatást. A projektek alapvető célja a kompetencia-alapú oktatásra való áttérés, a bolognai lineáris képzési szerkezet bevezetése, az info-kommunikációs technológia elterjedése, az egész életen át tartó tanulás stratégiájának alkalmazása. Így a vezetők és az oktatók újabb pedagógiai módszertani, korszerű vezetői ismeretekre és menedzsment készségekre, valamint ismeretekre tehetnek szert, elsajátíthatják az IKT-eszközök és a legújabb oktatástechnológiai módszerek használatát, a fenntartható fejlődéssel, illetve a társadalmi felelősségvállalással, az éghajlatváltozással, az esélyegyenlőséggel, az egészségfejlesztéssel, a fogyasztóvédelemmel és a munkavédelemmel kapcsolatos képzéseken vehetnek részt.

158 millió 2400 forint támogatást nyert Pedagógusképzést segítő szolgáltató és kutatóhálózatok kialakítása című pályázatával a Nyugat-magyarországi Egyetem. A projektet a szombathelyi Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ valósítja meg. Az egyetem a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) keretében a projekt költségeinek 80 százalékát nyerte el.

„A két projekt együtt válik teljessé. A projektek segítségével az egyetem a hazai és az európai pedagógusképzés fejlesztésének élvonalába kerülhet" – mondta még a nyitó konferencián prof. dr. Faragó Sándor, az NYME rektora. Az intézményvezető kifejtette, egy korábbi HEFOP-pályázat alapozta meg azt a szakmai munkát, amely elé e két projekt révén néz az intézmény. Faragó hangsúlyozta, a képzők képzése projekt újszerű szemléletű, hiszen az oktatók képzésével eddig kevesen foglalkoztak. „A felsőoktatásban elvárjuk a tudományos előmenetelt, de a tudás átadása nem egyszerű. A pedagógusi pályára születni kell, de képzettség is szükséges hozzá, s ez utóbbit szolgálja ez a projekt." Dr. Gáspár Mihály projektvezető elmondta, korábban a diákok 5–10 százaléka került be a felsőoktatásba, a személyes kapcsolat révén a professzorokban kialakult a képzésükhöz szükséges attitűd. Ma a diákság 40 százaléka jár valamelyik felsőoktatási intézménybe, s az új kihívásoknak csak megújulással lehet megfelelni. Ezt segítjük pedagógiai, IKT, nyelvi és vezetőképzési kurzusokkal. A másik projektről szólva az egyetem rektora többek között azt mondta, figyelemre méltó benne az együttműködés és a partnerintézményi rendszer kialakításának szándéka. Ez nem példa nélküli az NYME-n: remekül működik, hogy a Faipari Mérnöki Kar és az Erdőmérnöki Kar szakmai ernyő alá vonta Magyarország valamennyi faipari és erdőmérnöki szakközépiskoláját. Így nagy hatékonyságot lehet elérni a beiskolázási programokban, de hatékonyabbá válik az újszerű szakmai ismeretek átadása is. Az egyetem vezetője kiemelte még a sciene leraning center létrehozását, amely a hazai pedagógusképzés történetében példa nélküli. Segítségével „több legyet lehet ütni egy csapásra egyetlen módszerrel", s gyorsan terjeszthetők a kutatási eredmények, hatékonyabbá tehető a tehetséggondozás, valamint pedagógus-továbbképzési központként is működik. Dr. Iker János, a másik projekt menedzsere rámutatott: jelenleg körülbelül 100 milliárd forint áll rendelkezésre kutatásfejlesztésre a közoktatásban. Ebből azonban a felsőoktatási intézményeknek alig jut valami, legtöbb pénzt a szolgáltatók nyerik el. Ezért is nagy eredmény ez a két projekt. „Forradalmi változást kívánunk elérni a Nyugat-magyarországi Egyetemen. Az oktatás, a kutatás és a szolgáltatás piacán is sikeresek szeretnénk lenni" – sorolta a célokat dr. Iker János.

A Savaria Egyetemi Központ épülete

Milyen feladatokat jelent az oktatók munkájában a kompetencia alapú oktatásra történő átállás? Milyen mérés-értékelés alkalmazható a kompetencia alapú felsőoktatásban? E kérdésekre adtak válaszokat azok a szakértők, akik a fenti két projekt részt vevőinek tartottak előadást. Évek óta szükség lenne azon módszerek felsőoktatásban történő alkalmazására, amelyeket előadóink bemutatnak – mondta dr. Gáspár Mihály. Az oktatók többsége nincs tisztában a kompetencia fogalmával – folytatta a projekt vezetője –, ám remélhetőleg ez a képzők képzése révén megváltozik, s a közeljövőben elkezdődhet a felsőoktatási pedagógusok képzése. Dr. Iker János kifejtette: a magyar felsőoktatás jelenleg nem elavult ismereteket közvetít, az intézményeknek van elég hallgatójuk, valamint képzett és tudományosan minősített oktatóik. Az alapvető probléma a munkaerőpiac és a képzés közötti összhang hiánya – nem csupán a pedagógusképzésben. „Ma minden szakmai követelménynek megfelelően tanítunk, de ha a frissdiplomás tanítani kezd, nem tud mit kezdeni a tanulási, illetve a magatartási nehézségekkel küzdő gyerekekkel, s hadilábon áll az oktatásszervezéssel is, így azt sem tudja, hogyan motiválja a nebulókat. A multinacionális vállalatok véleménye szerint a magyar munkaerő képzett, de motiválatlan" – hallottuk. Iker János hozzátette, a projektek révén Nyugat-Európában és Amerikában már bevált módszereket kívánnak alkalmazni, a gyakorlatorientáltság jegyében. Olyan tananyagot adnak közre, amely szintézist teremt a felsőoktatás pedagógusképzése és a gyakorlat közoktatása között, ennek révén pedig az elméleti szakemberek és a gyakorlathoz közel álló kollégák jobb együttműködését szeretnék elérni. Az első előadó, prof. dr. Falus Iván hangsúlyozta, amikor kompetenciáról beszélünk, az attitűdöknek egyenrangúnak kell lenniük a tudással és a képességekkel. A kompetencia alapú oktatás abban jelenti a fordulatot, hogy az intézményeknek nem azt kell tanítaniuk, amihez megfelelő szakemberekkel rendelkeznek, hanem azt, amire a hallgatóknak szükségük van ahhoz, hogy a munkaerőpiacon „eladha-

tó" tudással bírjanak. Így az egyes intézmények sajátos arculatot, alakíthatnak ki. A következő szakember, prof. dr. Mátrai Zsuzsanna szerint tipikus reakció a felsőoktatásban tapasztalható változások idején, hogy az oktatók felteszik a kérdést: nem voltunk elég eredményesek? Ráadásul épp hogy befejeződik az egyik változás, következik is a másik. „Ha tárgyilagosak akarunk lenni, vannak objektív okok. Az egyik, hogy a felsőoktatás tömegesedett, hiszen amíg a 20. század elején a gimnáziumokban a leendő akadémikusok ültek, ma koránt sem ez a helyzet. A másik, hogy amíg korábban a tanárként végzett fiatal pedagógusként dolgozott, ma sok esetben iskolán kívül, például bankban vagy marketing területen kap állást. A hallgató számára tehát a túlélés feltétele az, ha minél több olyan dolgot tanítunk meg nekik, amelyek sok munkakörben alkalmazhatók. Ez számunkra kényszer a rendkívül gyorsan változó világban. A kompetencia cselekvőképes tudást jelent." Mátrai Zsuzsanna felhívta a figyelmet arra, hogy az eddigi – vizsgarendszerű, egyszeri – értékelési rendszert is meg kell változtatni. Portfólió alapján történő minősítésre van szükség, amely sok tevékenység aktuális eredményeit (sikereit és kudarcait egyaránt) tükrözi.

72 millió 276 ezer 484 forint önrész nélküli támogatást nyert a Nyugat-magyarországi Egyetem hat tagkönyvtára és együttműködő partnerei a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) révén. A felek a Savaria Egyetemi Központ Könyvtára által koordinált – „Tudásdepó Expressz" – A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében című – projekt keretében az oktatás hatékonyságát kívánják javítani a nyugat-magyarországi régióban. A „Tudásdepó Expressz" átfogó célja, hogy a könyvtári rendszer jobb hatásfokkal szolgálja a minőségi oktatást, a formális oktatáson kívüli képzést és tanulást, a könyvtári szolgáltatásokkal megvalósítandó olvasási és digitális kompetenciák fejlesztését. A projekt révén az intézmény el kívánja érni, hogy a Nyugat-magyarországi Egyetem közgyűjteményi hálózata és a közoktatási együttműködő partnerek könyvtárai hatékonyan támogassák a formális oktatáson kívüli önálló ismeretszerzést, a digitális írástudás fejlesztését, a módszertani paradigmaváltás megvalósítását, új tanulási stratégiák kialakítását, a kompetencia alapú oktatás támogatását az óvodától a felnőttkorig, szolgálva az egész életen át tartó tanulást. A pályázat egyik kiemelt célcsoportja a gyermek- és ifjúsági korosztály, amely számára a könyvtárak a korai szocializáció és az iskoláskor alatti nevelés és képzés lehetőségét teremtik meg. A könyvtári fejlesztések olyan szakmai célokat valósítanak meg, amelyek a közoktatásban és a felsőoktatásban is támogatják a kompetencia alapú oktatás eredményes megvalósítását, az egész életen át tartó tanulás képességének kialakítását. A fejlesztésekkel a távoli használatok számának emelkedése, a szolgáltatások minőségének javulása, az oktatás magasabb szintű támogatása, az erőforrások hatékonyabb felhasználása várható. A projekt 2010. április 1-től 2011. szeptember 30-ig tart. Dr. Iker János a projektnyitón azt mondta, közhely Magyarországon, de igaz, hogy a szakmai fejlesztésekhez csak pályázatok útján lehet pénzt szerezni. A pályázat egyik fő célkitűzése, hogy megtanítsa a részt vevőket az élethosszig tartó tanulásra; különféle statisztikák szólnak arról, hogy a megszerzett tudás körülbelül 60 százalékát nem formális úton szerezzük meg. Iker hangsúlyozta, egy projekt akkor lehet hatékony, ha az nem szűk szakmai csoport életére van hatással, hanem széles körben elterjed. Ez a pályázat erre tesz kísérletet, hiszen a Nyugat-magyarországi Egyetem tíz karának könyvtárán kívül egyebek mellett a szombathelyi Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ, 12 közoktatási intézmény, valamint más városi és régiós könyvtárak is dolgoznak benne. A projekt ráadásul 30 programot foglal magában – példátlan, hogy ennyi pénzből ilyen sok program valósulhasson meg.

Szöveg és fotó: Kleinhappel Miklós

MEXIKÓI KAPCSOLAT

Május 7-én együttműködési megállapodást kötött a mexikói Monterrey-i Egyetem és a Nyugat-magyarországi Egyetem.

A kooperáció mindenekelőtt az oktatói és hallgatói mobilitásra, a kutatásra és kutatási eredmények bemutatására, valamint ezek közös publikálására terjed majd ki. A megállapodást Sopronban Prof. Dr. Alberto Araujo Saavedra, a Monterrey-i Egyetem rektora és Prof. Dr. Faragó Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora írta alá.

Csiha Tünde Noémi

KUTATÓ PROFESSZOROK LÁTOGATÓBAN A GEO-N A KÍNÁBÓL

Az NYME Geoinformatikai Kara számos térinformatikai, távérzékelési, környezetvédelmi vonatkozású nemzetközi projektben vesz részt. A jelenleg folyamatban lévő négy TéT projeket közül az egyik kínai-magyar együttműködés keretében látogatták meg a kart kutató professzorok a Fuzhou Egyetemről.

Velük és az egyetem Erdőmérnöki Karával közösen folytatunk sikeres kutatásokat tájökológiai monitoring témakörben. A kínai egyetemmel való több éves együttműködés egyik fontos eredménye, hogy a GEO elnyert egy Európai unió által támogatott „Marie Curie kutatói mobilitási pályázatot", melynek keretében négy kínai egyetem és négy európai egyetem kutatói négy éven át közösen kutatnak geoinformatikai témában. A tervek között szerepel újabb pályázat beadása, melynek témája a számítógépes környezeti modellek eredményeinek pontosítása lézerszkennelési technológiával.

GEO

TISZTÚJÍTÁS AZ NYME HÖK-BEN

Június 3-án tisztújító ülést tartott a Nyugat-magyarországi Egyetem Hallgatói Önkormányzata. A karok hallgatói önkormányzatainak vezetői titkos szavazással Keresztes Gábor elsőéves közgazdálkodás és közpolitika mesterszakos hallgatónak szavaztak bizalmat az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöki tisztségének betöltésére.

Az ülésen elhangzott, hogy Keresztes Gábor mellett szól az a tény, hogy kiváló kapcsolatot ápol hallgató társaival, az egyetem két évszázados hagyományainak, a selmeci hagyományoknak feltétlen követője, tisztelője és a Közgazdaságtudományi Kar hallgatóinak több tanulmányutat szervezett már Selmecbányára.

Az általános alelnöki tisztség viselésére Gáspár Gergely elsőéves környezetmérnök mesterszakos hallgató nyerte el a bizalmat. A tisztújító ülésen Dr. Merényi Mária, a Nyugat-magyarországi Egyetem főtitkára kihangsúlyozta, az egyetem vezetése Gáspár Gergely személyében garanciát lát arra, hogy a kommunikáció megfelelően működjön az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat és a hallgatók, illetve az EHÖK és az egyetem vezetése között. Rátermettségét Gergely az utóbbi 1 év során Juhász Péter elnök mellett is bizonyította.

A gazdasági alelnöki feladatokat a jövőben Pethő Bálint elsőéves vállalkozásfejlesztés mesterszakos hallgató látja majd el.

Az újonnan megválasztott tisztségviselők július 1-jétől látják el feladataikat. A tisztújításra azért most került sor, mert Juhász Péter elnök hallgatói jogviszonya hamarosan lejár.

Csiha Tünde Noémi

MONSTRE TAVASZI HALLGATÓI RENDEZVÉNYEK A SEK-EN: KOLINAPOK ÉS DIÁKNAPOK

A Savaria Egyetemi Központ két nagy, több napon át tartó tavaszi hallgatói rendezvénye a Pável Ágoston Kollégium által szervezett Kolinapok, valamint a Hallgatói Önkormányzat égisze alatt megrendezett Diáknapok.

Tágas sátor, legelő ló, a füvön napozók, vagy épp a lengőteke szomszédságában heverésző fiatalok: két napnyi programmal a Deák utcai kollégium (közismertebb nevén a LUK) udvarán igyekezett bebizonyítani a Kolinapokat szervező Pável Ágoston Kollégium, hogy miért is jó kollégistának lenni. Az erős idegzetűeket disznóvágás, az erős gyomrúakat többek közt sült vér fogadta az első, egészségtelennek kikiáltott napon, ami azonban némi egészséggel is párosult, hiszen a bátrabbak lengőteke-bajnokságon vehettek részt, illetve csocsóban mérhették össze tudásukat. E tevékenységek jártak valamennyi testmozgással, ahogy este a rekeszizmukat is megdolgoztathatták azok, akik ellátogattak Szupkay Viktor – a Maciarc – humorista előadására a Díszterembe. S akik ezután igazán élvezetes – és szemet gyönyörködtető – programra vágytak, megtekinthették az egyetem azon tíz igen csinos hölgyét, akik indultak a SEK Szépe választáson. Természetesen, ha valaki inkább a szerencsejátéknak hódolt, este héttől a lányok helyett választhatta a pókert is, hiszen pókerbajnokság is szerepelt a programok között, amit karaoke követett: ezen a pókerverseny minden nyertese és vesztese kiénekelhette magából az örömét vagy a bánatát.

A második napon a főszerep a méregtelenítésé volt. A kollégisták már reggel finom pástétomokkal, egészséges gyümölcssalátával és répatortával várták az udvarra látogatókat, és hála a sörsátornak, se éhesen, se szomjasan nem maradt senki. A merészebbek kipróbálhatták a lovaglást, az íjászkodást, és tojással, illetve almával is megdobálhatták kedvelt, vagy nem éppen kedvelt oktatóikat. A legbátrabbak pedig részt vehettek az egészségügyi méréseken, ahol két kedves hölgy szurkálta az ujjakat, hogy koleszterin-és vércukorszintet mérhessen (a vérnyomásmérés természetesen fájdalommentes volt). A feszültséget számháborúban vezethették le a vállalkozó szelleműek, majd retro buliban táncolhatták ki mindazt az energiát, amely a második nap végére megmaradt. Jó levegő, napsütés, nyüzsgés, sörsátor, csemegeuborka, kenyér: mintha májálison lettünk volna, visszautazva az időben, családdal és barátokkal körülvéve. Mert most tényleg olyan barátokkal lehettünk, akik egy kicsit már a családunkká is váltak.

A Hallgatói Önkormányzat idén április 26–29. között rendezte meg a hagyományos hallgatói dínomdánomot, a Diáknapokat. A rendezvény négy naposra kerekedett, hiszen a szórakozásra vágyó hallgatók már a nulladik nap keretében önfeledt bulizásba kezdhettek. Bár ekkor még kevés program várta a sörkertbe kilátogatókat, de jó zene volt – a Berzsenyi Rádió stábjának köszönhetően –, valamint este a Házi Kispályás Labdarúgó Bajnokság döntőire is sor került. A zenés programok mellett ebben az évben sem maradtak el azok a rendezvények, amelyekre a kalandvágyó hallgatókat várták a szervezők. A Söptei úti volt laktanya területén például – idén több külső helyszínen is voltak programok – paintball-lal, íjászkodással és sétarepüléssel ismerkedhettek a fiatalok. Az első napon megkezdődött a rektorcsapatok vetélkedése is. Ezen kívül a szépségé és a tehetségé volt még a főszerep, hiszen egy rövid sajtótájékoztató keretében bemutatkoztak a Nyugat-magyarországi Egyetem Szépe döntős lányai, majd pedig intézményünk tehetségeinek szárnypróbálgatásait láthattuk és hallhattuk az udvaron. De ha mindez valakinek nem lett volna elég, az este az „A" Clubban örömlánynak vagy kamionsofőrnek öltözhetett, hiszen az évek óta nagy népszerűségnek örvendő giccsparti kínált szórakozási lehetőséget. A rektorcsapatok harca másnap reggel tovább folytatódott, a „normandiai partraszállással"; a vetélkedés kellékei közül a tojás és a zöldség természetesen idén sem hiányzott. A délután folyamán óriás társasjáték révén további erőfitogtatás várta a rektorcsapatokat. A leglátványosabb program pedig a libadressz futás volt: ennyi gyönyörű lányt (avagy fiút) egyszerre az utca embere régen látott – talán egy éve ilyenkor. S akinek még nem volt elég a nevetésből, annak Hadházi László mozgatta tovább a rekeszizmait. Kacajból természetesen nem volt hiány, inkább csak helyből, a program annyi embert vonzott. Az udvaron azonban a helyhiányra sem lehetett panasz, hiszen a Sipőcz Rock Band felizzította a hangulatot a Bikini koncert előtt, ami a rendezvény egyik legkiemelkedőbb fellépése volt. Ám pihenésre továbbra sem volt ok, mivel hátra volt még a záró nap: néhány járókelő bizonyára rosszat sejthetett mikor a délután folyamán meglátta a drogkereső kutyákat és a falakról logó kommandósokat, de megnyugtatunk mindenkit, az egyetemi központ nem került terrortámadás célkeresztjébe. Majd a sport kapott főszerepet, már ha a hagyományos parasztolimpiát sportnak lehet nevezni; a látottak alapján a gyomor sportjának mindenképp. S ha a parasztolimpia a gyomor sportja, akkor az ezt követő szépségverseny mindenképp a szemünk sportja a maga szemet meregető „tornagyakorlataival". Miután a hallgatók megtornásztatták a gyomrukat, illetve a szemüket, az este folyamán a Belga együttes gondoskodott arról, hogy lábaikat se kelljen kímélniük. Következtetés: igazán színvonalas és szórakoztató négy nappal örvendeztette meg a részt vevőket a Hallgatói Önkormányzat.

Tóth Melinda – H. SZ.

SÁKOVICS BUDAPEST UTÁN BÉCSET IS BEVETTE

A legújabb Sákovics-eredmények: Budapesten győzelem a szenior kategóriában, valamint második hely vegyes párosban, Bécsben pedig a budapesti eredményt is felülmúló győzelem. Az év legjelentősebb magyar racketlon versenyét május 7–9. között Budapesten rendezték meg. Sákovics Pétert, az MNSK Sportági Intézeti Tanszék főiskolai adjunktusát egyéniben az izraeli Iftah Gesser, majd az angol Rakesh Gupta próbálta megállítani, de az idei évben remek formában versenyző racketlonoson egyikük sem volt képes felülkerekedni. Így következhetett a finálé, amelyet a belga Guillaume Lahourcade ellenében öt pont különbséggel Sákovics Péter nyert meg, és ezzel 2007 és 2009 után harmadszor is megnyerte a Hungarian Opent. Oktatónk a vegyes párosban két cseh páros legyőzésével jutott be a döntőbe, a pécsi Hováth Rita partnereként. A finálében az angol–svéd duó ellen nyerő állásból fel kellett adni a küzdelmet, mivel Horváth Rita keresztszalag-szakadást szenvedett. A Vienna Classic elnevezésű nemzetközi racketlon versenyen Sákovics olasz és angol ellenfelek legyőzésével jutott el a fináléig, ahol „megismétlődött" a Hungarian Open döntője. A belga Guillaume Lahourcade azonban most sem tudott mit kezdeni a kirobbanó formában játszó magyar racketlonossal. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a magyar a budapesti eredményt is felülmúlta, az asztalitenisz és tenisz mellett tollaslabdában is győzött.

Kleinhappel Miklós

INTÉZETI TEREPGYAKORLAT A GEOINFORMATIKAI KARON

2010. május 10-én nemcsak a vizsgaidőszak, hanem a nyári terepgyakorlat is elkezdődött a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karán.

Először a Geodéziai hálózatok tantárgyhoz kapcsolódóan 2 hetes terepgyakorlat indult. Az első héten a fehérvári belvárosi templomtornyok koordinátáit határozták meg a hallgatók, több magasház tetején is végezve GPS-mérést és iránymérést

A második héten felmérési alappontok sűrítése volt a feladat; a mostoha időjárás miatt azonban az első két tervezett mérőnapon mérésre nemigen kerülhetett sor (kényszerűségből így Piedone kocsmájában töltöttük el az idő egy részét). A második két hét Pákozdon részletes felméréssel és annak feldolgozásával telik a Nagyméretarányú térképezés tantárgyhoz kapcsolódóan.

Május 31-én idult a Geodézia tantárgy terepgyakorlata. Sajnos, az időjárás megint nem volt kegyes hozzánk, az első mérőnap a terep helyett a mérőházban előkészítéssel, a feladatok újbóli megbeszélésével telt. Június 2-án reggel ismét esett az eső, de aztán elállt és elkezdhettük a terepi programot... Mindenesetre sem az oktatókon, sem a hallgatókon nem múlik, hogy a terepgyakorlat eredményes legyen. Hallgatóink hozzáállásával ezidáig nincs gond...

Busics György

A műszerek iránt nem csak a GEO hallgatói érdeklődtek

BÉCSI NYOMDÁBAN JÁRTAK A SAJTÓTECHNIKUS HALLGATÓK

A BPK sajtótechnikus hallgatói május 27-én a bécsi Mediaprint nyomdába látogattak, hogy nyomon kövessék a két osztrák újság, a Kurier és a Kronen Zeitung készítésének folyamatát.

A Benedek Kar sajtótechnikus hallgatói május 27-én német tanárnőjük, Vinkovics Éva vezetésével, egy bécsi nyomdában töltöttek egy délelőttnyi időt. A hallgatók ezt megelőzően már számos hazai nyomdában látogatást tettek, s most lehetőségük nyílt, hogy Bécs külső déli részén fekvő nyomda, a Mediaprint fogadja őket, s gyakorlatuk következő helyszínéül szolgáljon. Többek között az ő nevükhöz fűződik a Kurier és a Kronen Zeitung nevezetű napi lapok nyomdai kivitelezése.

Robert, a nyomda idegenvezetője, szívélyes üdvözlettel fogadta a kis csapatot a bejáratnál. A hallgatók a papírraktártól kezdve, a nyomda részlegen keresztül még egy különleges teremben is körülnézhettek, ahol emberek irányítása nélküli egyedi robotok munkálkodtak, melyek a több tonnás papírtekercsek rakodását és szállítását végezték. A hallgatók számára nem jelentett nehézséget a német nyelven zajló nyomdai szaknyelv megértése, hiszen mindannyian tanulják a nyelvet s az előzetes nyomdai ismereteik, alapul szolgáltak a bécsi nyomdában elhangzott információkhoz.

A következő félévtől már a szakhoz kapcsolódó sajtó nyelvet is tanulni fogják. Ehhez a gyakorlati nyelvórához kapcsolódóan Vinkovics Éva Tanárnő a kis csapat lelkesedésére már megkezdte egy következő bécsi tanulmányi kirándulás szervezését, abba a szerkesztőségbe, ahol a fent említett újságok virtuális formában látnak napvilágot.

Fücsök Andrea

MEGALAKULT A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI MOBILITÁS ISKOLASZÖVETKEZET

Mosonmagyaróvári hallgatók parkosították a Szigetköz Kutató Központ körüli területet

A Nyugat-magyarországi Mobilitás Iskolaszövetkezet 2010 áprilisában alakult a hallgatók és a NYME MÉKíi közreműködésével Mosonmagyaróváron.

A Szövetkezet fő célkitűzése, hogy tagjai számára lehetőséget biztosítson gyakorlati tapasztalatok szerzésére a versenyszférában oly módon, hogy a tanulás mellett némi ösztöndíj kiegészítésre is lehetőség nyíljon.

A Mobilitás első nagy projektje a Szigetköz Kutató Központ körüli terület parkosítása és gyógynövényes kert kialakítása volt, ahol a hallgatók kamatoztathatták kertészeti és növénytani ismereteiket. Külön megtiszteltetésnek vettük, hogy az elvégezett munkánkat Prof. Dr. Makai Sándor és Belarussziából érkezett vendég professzorai is megtekintették, sőt néhány hazánkban nagyon ritka fajnak számító növénynyel is gazdagították a gyógynövényes ültetvényünket.

Bár a parkosítás még folyamatban van, a hallgatók minden igényt kielégítően haladnak a munkákkal.

Teschner Gergely

PÁRBESZÉD A VIDÉKÉRT

A falusi turizmus helyzete és gazdasági kérdései c. könyvről

A Párbeszéd a vidékért- A falusi turizmus helyzete és gazdasági kérdései c. könyvvel először A Vidék fejlesztésének titka-a sikeres vidéki térségek és települések Nyugat-Magyarországon c. konferencián találkoztam a győri Széchenyi István Egyetemen 2009 áprilisában. A könyv egy tanulmánykötet sorozat része melyet a Párbeszéd a Vidékért Egyesület gondoz.

A szerzők abból a problémából indulnak ki, hogy a rendszerváltás gazdasági/társadalmi változásai negatívan érintették a vidéki térségeket (elvándorlás, ipar felszívó ereje stb.) Az agrárgazdaság nem biztosít olyan jövedelemforrást, mint korábban. Az EU csatlakozás egy jelentős és pozitív fordulat volt, aminek hatására a szerzők a vidékfejlesztés és agrárgazdálkodás jövőjét szerkezetváltásban látják, ennek egy szelete lehet a falusi turizmus.

A könyv elméleti és gyakorlati segítséget nyújt önkormányzatok, idegenforgalmi szakemberek és a falusi turizmus résztvevői számára.

A szemléltető eszközök magas száma nem zavaró, az anyag vizuális feldolgozását abszolút segíti. A szerzők nagyon alapos kutatómunkáját támasztja alá a saját készítésű kutatások nagyfokú jelenléte a táblázatok között. Kár, hogy a táblázatok forrása néhol lemaradt, és a mellékletek almellékleteinek sorszámozása megtévesztő lehet.

A szerzők széles körűen tekinteték át a témához kapcsolódó szakirodalmat. Bár döntően hazai forrásokra támaszkodnak, találunk köztük angol ,német és francia tanulmányokat is melyek a külfölddel történő összevetésben vissza is köszönnek.

A könyv maradéktalanul betölti funkcióját: elméleti és gyakorlati segítséget nyújt. „Példa nélkül semmit sem lehet helyesen tanítani vagy tanulni." Nyílván így volt ezzel a szerző trió is. Könyvük jól egyensúlyoz az elméleti és gyakorlati fejezetek közt és a mérleg inkább az utóbbi felé billen. Nyelvezete érthető.

Az első két fejezet nagyon részletesen szól a falusi turizmus kulcsszerepéről és „környezetelemzéséről" a fogalmi lehatárolástól a jogi szabályozáson át a hazai és nemzetközi falus turizmus kapcsolataival bezárólag.

Ezt azonban csupa gyakorlati dolog követi (5 kelet-magyarországi esettanulmány). A következő fejezet egy részletes gazdasági modellt mutat be. Ennek segítségével falusi turizmus néhány jellemző szolgáltatását modellezik le, ami segíthet választ adni arra, hogy mi mibe kerülne, érdemes-e beruházni stb.

Az ötödik fejezetben egy családi gazdaság modellezését olvashatjuk, melyben bemutatják nekünk, hogy hogyan kapcsolódhat egymáshoz turizmus és mezőgazdaság biztosítva a több lábon állást.

A könyv átfogó és rendkívül alapos munka. Mind az önkormányzatok, mind az idegenforgalmi szakemberek és falusi vendéglátók haszonnal forgathatják a könyvet. A szerzők a Debreceni Egyetem kutatói, ami főleg az esettanulmányokban és a modellekben fedezhető fel, ezek ugyanis egytől-egyig kelet-magyarországi példákat vonultatnak fel. Ez egyrészt érthető és logikus, hisz országunknak ezen a része tradicionálisan mezőgazdaságból él és élt, másrészt esetleg nehezebben átemelhető egy az ország másik területét vizsgálni kívánó személy számára.

A könyv mindenképpen eredményesen segítheti a falusi turizmussal, vidékfejlesztéssel foglalkozók munkáját.

Tóth András
NYME-AK

ELSŐSÖK KUTATTÁK

Mire számíthat egy friss diplomás gazdaságinformatikus a munkaerőpiacon? -

Milyen a kereslet az informatikusokra a régióban és az országban? Versenyképesnek érzik-e a cégek azt a fizetést, amit végzett diplomásainknak adni tudnak? Milyen szempontok érvényesülnek a munkaerő keresésnél? – többek között ezeket a kérdéseket tették fel a Nyugat-magyarországi Egyetem elsős gazdaságinformatikus hallgatói 101 magyarországi cégnél.

A Pakainé Dr. Kováts Judit egyetemi docens vezetésével, a merketing tantárgy keretében végzett felmérés célja annak a kiderítése volt, milyen lehetőségekkel számolhatnak diplomázásuk után a munkaerőpiacon a gazdaságinformatika szakos hallgatók, és milyenek a munkaerőpiac elvárásai velük szemben.

A kutatás elsősorban a nyugat-magyarországi régióra terjedt ki, de a megkérdezett cégek között kelet-magyarországi vállalatok is szerepeltek. A felmérés kiterjedt a leendő bérezésre, arra, hogy milyen elvárásokkal kell szembenézniük a hallgatóknak a diplomaszerzés után, illetve, hogy mennyire ismert a soproni gazdaságinformatikus képzés.

A kutatás kiderítette, hogy milyen területen, hány fő informatikust foglalkoztatnak a cégeknél, hány friss diplomás informatikust vettek fel az elmúlt 1-2 évben, melyek az informatikus képzés hiányosságai, milyen ismereteket várnak el a cégek, melyek az ideális informatikus jellemzői és milyen az elvárt nyelvtudás igénye.

A megkérdezett cégeknél a legtöbbet foglalkoztatottak a programozó szoftverfejlesztők, másodikak a sorban a „mindenes informatikusok", harmadik helyen a rendszergazdák állnak. Vezetői információs rendszer specialistákat foglalkoztatnak a legkevesebben a felmérésben résztvevő cégek között.

A válaszadó vállalkozások közül 32% vett fel az elmúlt években friss diplomás informatikust, a legtöbben a műszaki informatikusok közül kerülnek ki, második helyen a gazdaságinformatikus friss diplomások felvétele áll. A megkérdezettek 36%-a tervezi a következő években informatikus végzettségűek felvételét, ebből a legtöbben programozót, szoftverfejlesztőt szeretnének alkalmazni.

A megkérdezett cégek háromnegyede látja versenyképesnek azt a fizetést, amelyet biztosítani tud, a munkaidő mindenhol kötött, kivéve ahol megbízási szerződés alapján foglalkoztatnak.

Az informatikus képzés legnagyobb hiányosságát a gyakorlati képzés hiányában és az új fejlesztések ismeretének a hiányában látják a cégek. Munkaerő felvételnél a legfontosabb, hogy a pályázónak legyen szakmai gyakorlata, és nagyon fontosnak tekintik a jó diplomaminősítést. Leginkább a 3-5 és az 5-10 éves szakmai tapasztalattal rendelkezőket foglalkoztatják szívesen. Legkevesebben pályakezdőket foglalkoztatnának.

Az elsődleges megkövetelt nyelvismeret a válaszadó cégek körében az angol, a második a német. Mindkettőből legalább középfokú nyelvismeretet várnak el, de nem volt ritka a felsőfokú nyelvismeret szükségessége. Voltak olyan cégek, ahol a francia tudást, volt, ahol a szlovén nyelvtudást is elvárták.

Az informatikusok legfontosabb tulajdonságának a jó problémamegoldó készséget tartják, de szintén fontosnak vélik a felelősségvállalást, az önálló munkavégzést és a kreativitást. Legkevésbé fontos tulajdonságnak a vezetői ambíciókat és készségeket tartják.

A Nyugat-magyarországi Egyetem gazdaságinformatikus képzését a válaszadók közel fele ismerte.

Csiha Tünde Noémi

SZAKMAI NAPOT TARTOTTAK A SPORTTUDOMÁNYRÓL AZ MNSK-N

Sporttudományi szakmai napot rendezett a Művészeti, Nevelés- és Sporttudományi Kar Sporttudományi Intézet. A szervezők első alkalommal, hagyományteremtő szándékkal rendezték meg a sporttudományi képzési területet népszerűsítő, a képzésben rejlő lehetőségeket bemutató szakmai napot.

A rendezvényen az intézet aktuális kutatási eredményeit is bemutatták. Dr. Gál László az intézményi testnevelés és sport ötven évéről tartott előadást. H. dr. Ekler Judit és dr. Fügedi Balázs egy-egy projektről számolt be, valamint az előbbi a karriertervezésről, az utóbbi a közelmúltban átadott terhelés-élettani laboratóriumról is szót ejtett. Horváth Zoltán a Sport és játékmix című kötetet ajánlotta a részt vevők figyelmébe. Pártos Viktor az animátori munkához csinált kedvet, Gáspár Balázs pedig tenisztörténettel állt a hallgatóság elé. A délután a mozgásos programoké volt: egyéni, páros és csapatversenyek, kosárlabda házibajnokság, „össztánc" szerepelt a programban. A napra a Szombathelyi Egyetemi Sportegyesület és a Széchenyi István Egyetem NB II-es férfi kosárlabda csapatai közötti mérkőzés tette fel a koronát.

A Savaria Egyetemi Központban nagy hagyománya van a sportszakember-képzésnek. Ahogy prof. dr. Gadányi Károly, a SEK elnöke az elmúlt hónapokban az egyetemi központban megrendezett regionális sportszakember-továbbképzési konferencián fogalmazott, eddig körülbelül háromezer sportszakember végzett a szombathelyi intézményben. Gémesi György, a Nemzeti Sportszövetség elnöke rámutatott: az új nemzeti sportstratégiában hangsúlyos szerepet kapott a képzés, illetve a továbbképzés. A hazai sportági szakszövetségek igyekeznek erős szervezetként összefogni a sporttal kapcsolatos napi feladatokat, így növelve a magyar sport hatékonyságát, eredményességét. Feladatok vannak bőven, hiszen a 10–18 éves korosztály 65–70 százaléka hetente csupán 240 percet vagy annál kevesebb időt tölt mozgással, az utóbbi időben romlott a diáksport rendezvényeken részt vevők fizikai állapota, és az igazán hatékony munkához szükséges sportlétesítmények is hiányoznak. A sportszövetségi elnök szerint a leglényegesebb a helyi és a területi erők összekapcsolása. „Újra meg kell teremtenünk az alapokat, hogy a megváltozott piaci körülmények között sikereket tudjunk elérni az új generációkkal" – hallottuk. Dr. Gál László pozitívumokat is mondott, amikor felhívta a figyelmet arra, hogy az elmúlt 2–3 évben a felsőoktatási sport a korábbinál nagyobb támogatásban részesül, így jobbak az egyesületek lehetőségei.

A Sporttudományi Intézet szakmai napján elhangzott: amíg egy testnevelő az iskolában kis csoportokkal foglalkozik, évente két-háromszáz gyerek életére van hatással, a kutatások a régióban, az országban, de akár nemzetközi porondon is eredményt hoznak. A Sporttudományi Intézetben tanulók közül többen nem testnevelők, hanem kutatók, elméleti szakemberek lesznek. A hallgatók tavaly Sopronban első, második, harmadik helyezést is elértek, sőt különdíjat is kaptak az Országos Tudományos Diákköri Konferencián.

H. dr. Ekler Judit egyetemi docens és dr. Fügedi Balázs főiskolai docens egy-egy kutatás eredményeit ismertette. Előbbi szombathelyi óvodások és családtagjaik részvételével azt vizsgálta, hogy ki lehet-e mutatni az emberi mozgásfejlődés és az agyi fejlődés között kapcsolatot. Azaz igaz-e, hogy minél fejlettebb a gyerekek agya, annál bonyolultabb mozgást tudnak végezni, és fordítva. Az állítás igaznak bizonyult. Utóbbi vizsgálatában az egészségmagatartási attitűdöt vetette össze az egészségtudatossággal 160, Szombathely és vonzáskörzetében élő 21–65 éves ember részvételével. A kutatás keretében a biológiai–fizikai fittségi állapotot, illetve a táplálkozási, életmód- és sportolási attitűdöt vizsgálta. Kiderült, folyamatos életmód-tanácsadásra, az életmód megváltoztatására van szüksége a célcsoport tagjainak ahhoz, hogy egészséges, aktív, jó munkavégző képességű emberek legyenek. Olyanok, akikre elöregedő, fogyó társadalmunknak szüksége van.

Vizsgálatok a terhelésélettani laboratóriumban

Hatékony oktató- és kutatómunka végzésére alkalmas komplexum az a modern terheléséllettani laboratórium, amely a C–épület földszintjén található. Erről is dr. Fügedi Balázs főiskolai docens, laborvezető beszélt. A Sporttudományi Intézet a Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központtal együttműködve 21 millió forint értékű eszközparkkal rendelkező labort hozott létre és adott át november végén. A laboratóriumban lehetőség van például a testösszetétel mérésére. A laboratóriumban alkalmazott mérési módszer sokkal pontosabb, mint az eddigi elhízás-, illetve zsírtömeg-meghatározásra használt módszerek. Tudományos vizsgálatok igazolták, hogy a normál testösszetételű emberek gyakran 5–9 kilogramm felhalmozódott zsírral rendelkeznek, ami a testösszetétel-mérésével pontosan kimutatható. A vizsgálatok szerint minden egy kilogramm hízás nagyjából 3 százalékkal növeli a szívinfarktus kockázatát; a magyar lakosság esetében 10 kilogramm súlyfelesleg szinte mindennaposnak mondható.

Az elhízással összefüggő betegségek közül a másik leggyakoribb a kettes típusú cukorbetegség. Egy-egy plusz kilogramm 9 százalékkal növeli a diabétesz kialakulásának valószínűségét – vagyis 11 kg túlsúly 100 százalékkal. A laborban lehetőség van a szív és a keringési rendszer állapotának vizsgálatára. A vizsgálatok során meg lehet figyelni többek között a páciens cardio-vascularis teljesítményét, követhető a szív működése, a nyugalmi és a terhelés ideje alatt változó vérnyomás, elemezhető az oxigén és a széndioxid aránya, a ventilláció és a hasznosított oxigén mértéke, illetve a szív teljesítőképessége. A szakemberek a vizsgálat végén a kapott eredmények alapján egyénre szabott intenzitási programot ajánlanak, amelynek hatékonyságát egy későbbi vizsgálat során ellenőrzik. A laboratóriumban lehetőség van terheléses gázanyagcsere-vizsgálatra, valamint különféle összehasonlító mérésekre. Az előadást követően, a szakmai nap délutánján az érdeklődők megtekinthették a terhelésélettani laboratóriumot.

Szöveg és fotó: Kleinhappel Miklós

A SZŐLŐK ÉS A BOR KÖZÉPKORI ADÓZTATÁSA

Nagy Róbert történész-geográfus, a NYME AK Idegenforgalmi Intézeti Tanszék oktatójának bortörténeti írása

A virágzó középkori borászat bemutatásánál feltétlen említést kell tenni a szőlőművesek, birtokosok terheiről, szolgáltatásairól, hiszen épp a XIII-XIV. század volt az az időszak, amikor az egységes jobbágyság kialakulásával párhuzamosan a terhek is egységesülni kezdtek, hosszú évszázadokra meghatározva a mezőgazdaságban dolgozók életét és munkáját.

A legjelentősebb kötelező teher az egyháznak járó tized (dézsma) volt, amelyet Magyarországon Szent István törvényei óta rendszeresen szedtek. A szőlővidékek lakosai természetesen először borban vagy mustban rótták le ezen kötelezettségüket (bordézsma). A természetbeni szolgáltatás határideje általában karácsony volt, de már esetenként szüretkor megkezdték annak begyűjtését. Természetesen ilyenkor nem csak borban, hanem részben mustban történt meg a beszolgáltatás. A jobbágyok, ahol lehetett szabotálták a dézsma beszolgáltatását. Ennek legegyszerűbb módja a korai szüretelés volt, amikor a borkereskedők még a szüreti időszak előtt felvásárolták és elszállították a bor egy részét, így az nem esett tized alá. A bevezetett ellenőrzéseket is könnyen átjátszották azzal, hogy a dézsmaszőlőt csak részben préselték vagy taposták ki és a még jelentős musttartalmú cefrét otthon még egyszer feldolgozták. Mindezen csalások ellenére a középkor folyamán az uradalmakhoz befolyt dézsmabor mennyisége mindig több volt, mint a saját művelésű, urasági szőlők bormennyisége.

A tizedszolgáltatáshoz tartozott a dézsmabor beszállítási kötelezettsége is, amely különösen a távoli birtokokról igen hosszú és fáradtságos út lehetett. Egy 1240-es úrbéri szabályozásban például IV. Béla kénytelen volt rendezni a zalai és somogyi bordézsma szállításokat és a terheket csökkenteni. Tizedet köteles volt fizetni kezdetben a nemesség is, akinek tizedmentessége hosszú évszázados harc eredménye képp alakult ki.

A dézsmán kívül jelentős teherként szerepelt XIII-XIV. században általánossá váló és Nagy Lajos 1351-es törvényeiben rögzítésre kerülő kilenced is. Kilencedet (a termés kilencedik tized részét) a terület földesurai szedték. Az apátsági, püspöki és egyéb egyházi birtokokon a földesúr szerepét maguk az egyházfők töltötték be, így a szolgáltatás nekik járt.

Súlyos terhet jelentett a dézsmabor szállításokon kívüli bor és fa egyéb fuvarozása is. Bort kellett szállítani az úton lévő földesúr és kísérete után. Egy 1233-ból származó tényői (Győr megye) panaszlevél, a túlsúlyos kocsik miatt soknak tartotta ezt a terhet és enyhítését kérte IV. Bélától. A kiküldött békebírák úgy döntöttek, hogy a tényőieknek annyi bort kell az apátnak és kíséretének „ könnyű kocsin „ szállítani, amennyi nekik egy napra elegendő. Ha a bor elfogyott, úgy másnap ugyanannyit szállítottak, mindaddig, amíg az apát úton volt. Hasonló panaszt tettek a dongafa szállítására kötelezett somogyi kanászok is, akiknek 5 szekér hordófát kellett az uraság kaposi malmáig fuvarozniuk. (Ebből a fából dolgozhattak a környékbeli kádárok.)

A tizedhez szorosan kapcsolódott a pecsétpénz (pecunia sigillaris) jövedelme is. A tizedterületekről elszállított borról mindig engedélyt, pecsétes írást kellett kérni, amelyet kezdetben ingyen állítottak ki. Erre azért volt szükség, hogy a borvidékekről a dézsma begyűjtése előtt ne lehessen kicsempészni tized alá nem eső bormennyiséget. II. András idején ezért pénzt szedni még tilos volt, a XIV. század közepére azonban ez érvényes joggá alakult. A pecsétpénz összege általában 10-12 dénárt tett ki. Később hegyvám címén földesúri adóvá alakult és a vámszedő helyeken gyűjtötték be. A hegyvám, amit a másutt élő, nem uradalmi alattvalók, voltak kötelesek fizetni, több elégedetlenség, pereskedés alapjául szolgált. 1354-ben a győri káptalani jobbágyok és vendégek az országbíróhoz fordultak panasszal, miszerint Vilmos apát, a jogosan járó 12 dénár fölött, szüretkor 36 dénárt, metszéskor 24 dénárt és kapáláskor 1 dénárt követelt tőlük, 18 dénárt ajándék adása mellett. Miután Vilmos apát a káptalan és a király emberei előtt esküt tett arra, hogy ősi fennálló jogait érvényesíti az, országbíró elutasította a panaszlevelet.

I. (Nagy) Lajos király (1342-1382) arany forintja. Az előlap felirata: LODOV - ICI REX (Lodovici rex - Lajos király)

A hegyjog címén (a földbirtok tulajdonjogának elismerése) a szőlőbirtokok a tized, kilenced, fuvarozás, pecsétpénz (hegyvám) mellett nagyobb ünnepkor ajándékot (zabot, élőállatot, bort, tojást) voltak kötelesek a tulajdonosnak juttatni. A uradalmi birtokokat az első évszázadokig robottal műveltették, illetve az adományozott és vásárolt szolgaelemek munkálták meg, akik a mezőgazdasági munkák téli szünetében tűzifát, rőzsét voltak kötelesek a földesúrhoz beszállítani. Ezek a szolganépek a XIV. századra végérvényesen a jobbágyság körébe emelkedtek. A robot nem bizonyult eléggé hatékony művelési módnak, s a későbbiekben a robotoltatást szinte teljesen megszüntették a hozzáértést igénylő szőlészeti műveleteknél, különösen a metszésnél.

Más jellegű szolgáltatásokra kényszerültek a királyi várbirtokokon élő szőlőművesek, akik természetbeni fizetséggel tartoztak a királynak és a főméltóságoknak. Termelt boruknak csak felét tarthatták meg, másik felének egyharmadát a királyispán, kétharmadát a királynak adták.

GASZTRONÓMIAI SIKER AZ APÁCZAI KARON

A nyolcéves sikersorozat a felsőoktatásban is folytatódik.

Április 24-25-én XVII. alkalommal rendezték meg Zánkán az Országos Szabadtéri Főzőversenyt, vendéglátó szakképzéssel foglalkozó iskolák számára. A Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar II. éves turizmus-vendéglátás szakos hallgatói is megmérették tudásukat. Az ország különböző tájegységeit képviselő, kilenc csapat részvételével zajló kiélezett küzdelemben, a Pőcze Viktória Eszter, Füredi Ildikó, Rasek Anna alkotta trió elhódította az előkelő második helyezést. Majd május 14-16-án, Bogácson, a VIII. alkalommal megrendezett Vendéglátó Iskolák Országos Szabadtéri Főzőversenyén a Magyar Ifjúsági Grillbajnokságon a csapat a III. díjat szerezte meg. A grilldeszszert kategóriában első helyezést értek el a grillezett túrós piskótafelfújttal, amit piros ribizli mártásban, sült ananásszal, csokoládé öntettel szolgáltak fel.

Az ezüstérmes ételek: Tárcsán sült nyúlfalatok kölessel és gyümölcsökkel házasítva, és Konfitált báránycomb puliszkafelfújttal és sült zöldségekkel. A zsűri értékelésében kiemelte mind a kivitelezés ötletességét, mind a technológiai megvalósítás magas színvonalát. A kulinális élvezetet a Pannonhalmi Apátsági Pincészet kitűnő borai emelték.

Szalai Zoltán, az Egyetem oktatója nyolc éve készít fel csapatokat, és az ország jelentősebb ifjúsági szabadtéri versenyeiről gyűjtik be a nemesfémeket. Szalai tanár úr elmondása szerint, a nagy versenyek mindig fej-fej melletti csatákban dőlnek el, a zánkai megmérettetésen is tizedpontok döntöttek az első helyeken.

„Minden csapat, minden oktató igyekezete dicséretes. A feszített napi munkán túl vállalni a felkészüléssel járó többletmunkát, a késő estékbe nyúló gyakorlásokat, pozitív példát mutat a szakma, és az oktatás iránti elkötelezettségből. Mindenki a legjobbat igyekszik adni magából, és természetesen mindenki győzni szeretne. Ezeknek a versenyeknek győztese minden résztvevő csapat, mert jó tanulni egymástól, jó tanulni a saját hibáinkból, ezen kívül ismeretségek, barátságok köttetnek."

NYME AK

A kulinális élvezetet a Pannonhalmi Apátsági Pincészet kitűnő borai emelték.

KONFITÁLT BÁRÁNYCOMB PULISZKAFELFÚJTTAL ÉS SÜLT ZÖLDSÉGEKKEL

Előkészületeim: A báránycombokat kicsontozom, parírozom, hártya mentén részeire szedem. Sóval, fűszerszámokkal bedörzsölöm. A csontokból zöldséges alaplevet főzök. A tengeridarából 4*-es mennyiségű, házi tejjel dúsított alaplével kását főzök, majd kihűtöm. A paprikát hosszában félbevágom, kierezem, kimagozom. A koktélparadicsomot kicsi fürtökre szedem, az újhagymát megtisztítom, megmosom.

Ahogyan elkészítem: A báránycomb részeit olajba mártom, parázs felett attasírozom, majd 62 C°-on konfitálom. Később, mellé helyezem a paradicsomfürtöket is. Vajat krémesre keverem tojássárgájával, sóval ízesítem, tejföllel, friss, vágott kaporral, és a hideg puliszkával jó kikeverem. Tojásfehérjéből kemény habot verek, és könnyedén belekeverem. Kivajazott, morzsával megszórt formákba töltöm 2/3-ad részig. Grillfóliából akkora darabokat tépek, hogy elég legyen takarónak, és csinosan becsomagolom. Parázs szélén lassan megsütöm. A maradék alaplével, könnyű, vajas mártást készítek.

A paprikát és az újhagymát gyengéden megsózom. A csónakot apróra vágott gomolyával megtöltöm, majd mindkettőt kivajazott fóliába csomagolom, és parázs felett megkapatom. A báránycombokat leveszem a tűzről, és zsírjában pihentetem.

Utolsó simítások: A becsomagolt komponenseket megszabadítom „ruhájuktól". A combokat felszeletelem. Tányérra húzom a mártást, erre ültetem a felfújtat. A hússzeletekből legyezőt formázok, végül a zöldségek adják meg a módját.

Pannonhalmi Pinot Noir-t kínálok hozzá, az Úr 2007. esztendejéből, az Apátsági Pincészetből.

TÁRCSÁN SÜLT NYÚLFALATOK KÖLESSEL ÉS GYÜMÖLCSÖKKEL HÁZASÍTVA

Előkészületeim: a házinyúl combját kicsontozom, a lepirított csontokból zöldséges alaplevet főzök. A húst hártyák mentén nagyobb darabokra vágom. Besózom, fűszerekkel bedörzsölöm, vékonyan beolajozom. Az almát meghámozom, cikkekre vágom, száraz fehérborba áztatom.

Ahogyan elkészítem: a nyúlfalatokat tárcsán megpirítom, majd az alapléből szűrök rá, és fedő alatt párolom. A kölest bográcsban, kevés zsiradékon felforrósítom, majd háromszoros mennyiségű forró alaplevet szűrök rá, és lefedve megpárolom. Az almacikkeknek fóliából készítek mézes takarót, és parázson, hirtelen megkapatom.

Utolsó simítások: A tárcsán összeházasítom a párolt kölest és a nyúlfalatokat, megszórom piros ribizlivel, és megdíszítem az almacikkekkel. Fedővel lefedve, rövid ideig összeszoktatom. Fa ételhordón, saját edényében tálalom.

Pannonhalmi Heminát kínálok hozzá, az Úr 2008. esztendejéből, az Apátsági Pincészetből.

A SEK-EN TARTOTT KONFERENCIÁT A FINNUGOR EGYETEMI SZÖVETSÉG

A Finnugor Egyetemek Szövetsége Rektori Konferenciájának adott otthont a Savaria Egyetemi Központ az elmúlt héten. A testület néhány éve alakult a Mari Köztársaságbeli Yoshkar-Olában. A település Szombathely testvérvárosa. Az egyetemi szövetség félévente rendez konferenciát. Az április 12-15. között a vasi megyeszékhelyen megrendezett szimpózium helyszíne nem véletlenül lett az egyetemi központ, a szombathelyi felsőoktatás ötven éves jubileuma előtti tisztelgést jelentette. A rendezvény vendége volt Jari Vilén, Finnország magyarországi nagykövete. A diplomata a finn felsőoktatási reformról tartott előadást. Oroszország is be kívánja vezetni a bolognai rendszerű képzést, az orosz szakemberek ezért tanulmányozzák az oktatási rendszert. A konferencia egyik témája a szövetség szervezeti és működési szabályzatának elfogadása volt. A résztvevők megvitatták a közös projekteket, különös tekintettel az Erasmus-programokra, valamint a partneri együttműködésekről is tárgyaltak.

Szöveg és fotó: Kleinhappel Miklós

VAJDASÁGI NAP A KTK-ÁN

A 2009/2010-es tanév tavaszi szemesztere már a kilencedik a Területfejlesztési Szabadegyetemek sorában. A házigazda Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézet a harmadik előadást követően új sorozatot indított „Bemutatjuk a Kárpát-medence régióit" címmel.

(Cikkünk a 16. oldalon)

VALÉTABOTTAL A KÉZBEN

Május 8-án Sopronban a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki, Faipari Mérnöki és Közgazdaságtudományi Karainak összesen 741 végzős hallgatója díszes valétaünnepségen búcsúzott az alma matertől.

Szöveg és fotó: Csiha Tünde Noémi